

Измена на А - дозвола за усогласување со оперативен план

Име на компанијата

Цементарница „УСЈЕ“ -АД - Скопје

Адреса

Првомајска бр.94 - Скопје

Поштенски број и град

1000 Скопје

Дозвола бр.

Содржина

Дозвола за усогласување со оперативен план	i
Содржина	ii
Вовед	vii
Дозвола	1
1 Инсталација за која се издава дозволата.....	2
2 Работа на инсталацијата	5
2.1 Техники на управување и контрола.....	5
2.2 Сировини (вклучувајќи и вода)	7
2.3 Техники на работа.....	8
2.4 Заштита на подземните води.....	11
2.5 Ракување и складирање на отпадот	12
2.6 Преработка и одлагање на отпад	14
2.7 Енергетска ефикасност	15
2.8 Спречување и контрола на несакани дејствија	16
2.9 Бучава и вибрации	17
2.10 Мониторинг.....	18
2.11 Престанок на работа.....	19
2.12 Инсталации со повеќе оператори	20
3 Документација	21
4 Редовни извештаи.....	23
5 Известувања	23
6 Емисии.....	26
6.1 Емисии во воздух.....	26
6.2 Емисии во почва.....	32
6.3 Емисии во вода (различни од емисиите во канализација).	37
6.4 Емисии во канализација	39
6.5 Емисии на топлина.....	41
6.6 Емисии на бучава и вибрации.....	42
7 Пренос до пречистителна станица за отпадни води	44
8 Услови надвор од локацијата	45
9 Оперативен план.....	Error! Bookmark not defined.
10 Договор за промени во пишана форма	52
Додаток 1.....	53
Додаток 2.....	54

Речник на користени поими

Аеросол	Суспензија на цврсти и течни честички во гасен медиум.
Атмосферска вода	Дождовна вода што дотекува од покриви и места каде што не се одвиваат процесите.
Барање	Барањето поднесено од страна на Операторот за оваа дозвола
БПК	Биолошка потрошувачка на кислород за 5 дена
ГВЕ	Границни вредности на емисија
ГИЖС	Годишен извештај за животна средина
Годишно	Приближно во интервали на 12 месеци Период или дел од период од 12 последователни месеци
Градежен отпад и отпад од рушење	Отпад што потекнува од градење, реновирање и рушење: глава 17 од националниот каталог на отпади или како што е договорено на друг начин.
Границни вредности на емисија	Масата, изразена во смисла на одредени специфични параметри, концентрацијата и/или нивото на испуштање, кои не смеат да бидат надминати во текот на еден или повеќе временски периоди.
Граница за масен проток	Границна вредност на емисија која е изразена како максимална маса на една супстанција што може да биде емитирана во единица време.
dB(A)	Децибели
Ден	Секој период од 24 часа
Денски	Периодот од 08.00 до 22.00 (сите промени треба да се одразат на дефиницијата за "ноќно време").
Дневно	За време на сите денови од работата на инсталацијата и во случај на емисии, кога емисиите се одвиваат ; со најмалку едно мерење во било кој еден ден.
Договор	Писмен договор
Документација	Секој извештај, запис, податок, слика, предлог, интерпретација или друг документ во писмена или електронска форма кој се бара со оваа дозвола.
Двегодишно/биенално	Еднаш на секои две години
Еколошка штета	Согласно дефиницијата за еколошка штета во член 5 од Законот за животна средина

Зелен отпад	Отпадно дрво (не вклучувајќи импрегнирано дрво), растителни материјали како што е откос од трева и друга вегетација.
I.S.EN Инцидент	Интернационален стандард ЕН (i) итен случај; (ii) секоја емисија што не е во согласност со условите од оваа дозвола; (iii) секое надминување на дневниот капацитет на опремата за ракување со отпад; (iv) секое ниво, дадено во оваа дозвола, а е достигнато или надминато, и (v) секоја индикација дека загадување на животната средина се случило или може да се случи.
Индустриски не опасен отпад	Согласно дефиницијата за “индустриски не опасен отпад” од член 6 од Законот за управување со отпад: Индустриски неопасен отпад е отпадот што се создава при производствените процеси во индустријата и не содржи опасни карактеристики, а според својствата, составот и количеството се разликува од комуналниот отпад;
Инсталација	Согласно дефиницијата за “инсталација” од член 5 од Законот за животна средина : - во однос на интегрираните еколошки дозволи, е неподвижна техничка единица каде што се вршат една или повеќе пропишани активности и активности кои се непосредно поврзани со нив, а кои би можеле да имаат ефект врз емисиите и врз загадувањето; - во однос на спречувањето и контролата на хавариите со учество на опасни супстанции, инсталација е техничка единица во рамките на еден систем во кој се произведуваат, употребуваат, складираат или се ракува со опасни супстанции. Таа ја вклучува целокупната опрема, објекти-те, цевководите, машините, алатките, приватните железнички споредни колосеци, станиците за истовар кои ја опслужуваат инсталацијата, складовите или сличните градби, потребни за работа на инсталацијата.
ИСКЗ	Интегрирано спречување и контрола на загадувањето
ИСО	Интернационална организација за стандарди
К	Келвин (единица мерка за температура).
Капацитет/ опрема за задржување	Опрема наменета за задржување на евентуално истечен материјал, собирници.
kPa	Кило Паскали.
Квартално	Цел или дел од период од три последователни месеци, почнувајќи од првиот ден на Јануари, Април, Јули или Октомври.
Leq	Еквивалентно континуирано ниво на звук

Локација чувствителни на бучава (ЛЧБ)	Секоја резидентна куќа, хотел или хостел, болници, училишта, верски објекти, или било други места и објекти за кои е потребно отсуство на бучава со нивоа кои предизвикуваат непријатност.
МДКе	Максимална дозволена концентрација на загадувачки материји во гасовите кои се емитираат.
Месечно	Минимум 12 пати во текот на една година, приближно во месечни интервали.
Надлежен орган	Тело одговорно за издавање на ИСКЗ дозволи
НДТ	Најдобри достапни техники
Неделно	За време на сите недели од работата на инсталацијата и во случај на емисии, кога има емисија; со минимум едно мерење во било која недела.
Ноќно време	Од 22.00 до 08.00 часот
Одржува	Чување во добра состојба, вклучувајќи и редовна инспекција, сервисирање, калибрација и поправки доколку се потребни, со цел адекватно да извршува функцијата.
Оператор	Согласно дефиницијата за "Оператор" од член 5 од Законот за животна средина: - секое правно или физичко лице кое врши професионална активност, или врши активности преку инсталацијата и/или ја контролира, или лице на кое му се доверени или делегирани овластувања за донесување економски одлуки во однос на активноста или техничкото работење, вклучувајќи го и носителот на дозволата или овластување за таквата активност, односно лицето кое е задолжено да регистрира или алармира за активноста.
Полугодишно	Целиот или дел од периодите од 6 последователни месеци
Постројка	Секое место или простор употребен за преработување или пак третман на отпадот.
Праг за масен проток	Количина на масен проток, над која се применува ограничување со МДК.
ПРЕО	Проценка на ризикот од еколошка одговорност
Прилог	Секое повикување на Прилог од оваа дозвола се однесува на прилози поднесени како дел од оваа дозвола
Примерок	Доколку контекстот на оваа дозвола не кажува нешто спротивно, примерокот ќе вклучи мерење со електронски инструменти.
ПСОВ	Пречистителна станица за отпадни води
ПУЖС	Програма за управување со животната средина

ПУРЗ	План за управување со ризикот по затворање
Работни часови	Часови/време во кое инсталацијата има дозвола/е овластена да работи.
РИПЗМ	Регистер на испуштање и пренос на загадувачки материји.
РК	Растворен кислород
СЧ	Суспендирани честички
Санитарен/ кумунален ефлуент	Отпадни води од тоалетите, местата за миење и кантината во инсталацијата.
Слика	Секое повикување на слика или број на слика значи слика или број на слика содржани во барањето, освен ако не е на друг начин договорено.
Соодветно осветлување (светло)	20 лукса, мерено на ниво на почва
Стандардна Метода	Национална, европска или интернационално признаена процедура (пр. I.S. EN, ISO, CEN, BS или еквивалентно).
СУЖС	Систем за управување со животната средина
Тешки метали	Тешки метали се група на елементи меѓу бакар и близумт во периодниот систем на елементи - со специфична густина поголема од 4.0 g/cm^3 .
Течен отпад	Било кој отпад во течна форма и што содржи помалку од 2% сува материја.
X1 софтверски пакет	Софтвер кој се користи за внесување на податоци, нивно пресметување и претставување на влијанието како и информации за трошоците.
ХПК	Хемиска потрошувачка на кислород
ЦЕН (CEN)	Comité Européen De Normalisation – European Committee for Standardisation.

Вовед

Овие воведни белешки не се дел од дозволата

Следната дозвола е издадена согласно Законот за животна средина (Службен весник 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11 и 123/12) за работа на инсталација што извршува една или повеќе активности наведени во Уредбата на Владата за “Определување на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка дозвола со временски распоред за поднесување оперативни планови”, до одобреноото ниво во Дозволата.

Краток опис на инсталацијата регулирана со оваа дозвола

Други интегрирани дозволи поврзани со оваа инсталација		
Сопственик на дозволата	Број на дозвола	Дата на издавање
А – Дозвола за усогласување со оперативен план за Цементарница Усје - АД - Скоје	11-2402/1	07.03.2011 год.

Заменети дозволи/Согласности/Овластувања поврзани со оваа инсталација		
Сопственик	Број на дозвола	Дата на издавање
Измена на А – Дозвола за усогласување со оперативен план за Цементарница Усје - АД - Скоје		

Фабриката за цемент А.Д. “Усје” е дел од ТИТАН групацијата која што има седиште во Грција.

Фабриката за цемент е лоцирана во југо-источниот дел на градот Скопје. Се простира на површина од 1,151,817 m² на која се наоѓаат и рудникот за лапорец, постројка за производство на бетон). Рудниците за песок -Љубош и варовник - Говрлево се лоцирани на околу 20 km надвор од фабриката. Од сите овие рудници фабриката се снабдува со потребните сировини за производство на цемент. Од јужната страна на фабриката во непосредна близина на селата Сопиште, Усје и Ракотинци се наоѓа рудникот за лапорец, од источната и западната страна се наоѓаат некои помали фирми, а северниот дел е населен.Има главни и локални патишта за пристап до инсталацијата, а тие се користат за транспорт на сировини, горива, меѓупродукти и финални производи. Во фабриката се вработени 332 лица. Проектиран капацитет на фабриката е 1 000 000 тони клинкер / годишно и 1 750 000 тони цемент / годишно.

Имајќи за цел поефикасно работење и подобрување на квалитетот на своите производи, компанијата развиено и имплементирано Систем за квалитет во согласност со Стандардот ISO 9001: 2008, исто така воспоставено, документирано, имплементирано Систем за управување на животната средина во согласност со Стандардот ISO 14001 :

2004, и Системот за управување со безбедност и здравје при работа согласно со Стандардот BS OHSAS 18001:2007.

Лапорецот, како неметална минерална сировина (индустриски минерал) е основна компонента во производството на клинкер односно цемент. Изобилството на лапорец во областа на Скопје во педесеттите години било главна причина за изградба на фабриката за цемент во близина на рудникот за лапор. Првата ротирна печка отпочна со пробно работење во април 1955. Втората ротирна печка отпочна со работење во шеесеттите, по катастрофалниот земјотрес во Скопје, потребата за цемент значително се зголемувањето на капацитетот, постојани беа и подобрувањата на квалитетот на цементите. Потоа следуваа пуштање во продажба на нови производи (Усјемал 1977/78), инсталирање на нови печки бр. 3 и 4 со циклонски предгреач, во 1984-1986 започнато е со делумна замена на горивото- мазут со антрацит. Во 1998 година трансформација на на сопственички капитал и нови сопственици на Усје и нови странски стратешки партнери Титан и Холцим. Во 2001 започнува со работа вертикалната мелница за цврсто гориво, во овој период е започнато со менување на електостатските филтри со вреќасти филтри .

За процесот на добивање на ИСКЗ дозвола разгледани се сите извори на емисии и направено е нивна класификација во согласност со стандардната пракса за класификација на изворите на емисии. Мерењето на емисиите се изведува со инструменти инсталирани на секој од оцациите. Одржувањето и контролата на инструментите е според упатството на производителот и законските барања за ваков тип инструменти. Податоците од измерените вредности се обработуваат со лиценциран софтвер MEAC 2000. Обработените вредности се презентираат според законските барања.

Комуникација

Доколку сакате да контактирате со Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина (во понатамошниот текст Надлежниот орган) во врска со оваа дозвола, ве молиме наведете го Бројот на дозволата.

За било какаква комуникација, контактирајте го Надлежниот орган на адреса **Булевар Гоце Делчев бр.18 (зграда на МРТ) 1000 Скопје, Република Македонија.**

Доверливост

Дозволата го обврзува Операторот да доставува податоци до Надлежниот орган. Надлежниот орган ќе ги стави податоците во јавните регистри, согласно потребите на Законот за животна средина. Доколку Операторот смета дека било кои од обезбедените податоци се деловно доверливи, може да се обрати до Надлежниот орган да ги изземе истите од регистарот, согласно Законот за животна средина. За да му овозможи на Надлежниот орган да определи дали податоците се деловно доверливи, Операторот треба истите јасно да ги дефинира и да наведе јасни и прецизни причини поради кои бара изземање. Операторот може да наведе кои документи или делови од нив ги смета за деловно или индустриски доверливи, согласно Законот за животна средина, чл.55 ст. 2, точка 4. Операторот ќе ја наведе причината поради која Надлежниот орган треба да одобри доверливост. Податоците и причината за доверливост треба да бидат приложени кон барањето за интегрирана еколошка дозвола во посебен плик.

Промени во дозволата

Оваа дозвола може да се менува во согласност со Законот за животна средина.

Предавање на дозволата при престанок на работа на инсталацијата

При делумен или целосен престанок со работа на инсталацијата , Операторот го известува органот . Со цел барањето да биде успешно, операторот мора да му покаже на Надлежниот орган, согласно член 120 ст. 3 од Законот за животна средина, дека не постои ризик од загадување и дека не се потребни понатамошни чекори за враќање на местото во задоволителна состојба.

Пренос на дозволата

Пред да биде извршен целосен или делумен пренос на дозволата на друго лице, треба да се изготви заедничко барање за пренос на дозволата од страна на постоечкиот и предложениот сопственик, согласно член 118 од Законот за животна средина. Доколку дозволата овластува изведување на посебни активности од областа на управувањето со отпад, тогаш е потребно да се приложи уверение за положен стручен испит за управување со отпад за лицето задолжено за таа активност.

Преглед на барани и доставени документи

Предмет	Датум	Коментар
Барање {Br.}	Добиено	
Барање за добивање дозвола за усогласување со опетаривен план бр. 11-3950/1	27.06.2007	Доставеното барање имаше недостатоци

Заклучок бр. 11-4139/1	12.05.2009	Напишан е заклучок
Дополнување Бр. 11-4139/2	09.07.2009	Беше доставено на време
Заклучок бр. 11-6724/1	04.08.2009	Напишан е заклучок
Дополнување Бр. 11-6724/2	21.12.2009	Беше доставено на време
Објава на барањето за добивање на дозвола за усогласување со оперативен план Б.р. 11-11412/1	29.12.2009	Објавено е барањето во дневен печат и на web страницата на МЖСПП
Известување до институциите за барањето бр. 11-3950/1	20.01.2010	Доставен е примерок од барањето бр. 11-3950/1 до Општина Кисела Вода
Известување до институциите за барањето бр. 11-3950/1	20.01.2010	Доставен е примерок од барањето бр. 11-3950/1 до ККЈ при МЖСПП
Известување до институциите за барањето бр. 11-3950/1	20.01.2010	Доставен е примерок од барањето бр. 11-3950/1 до Државен испекторат за животна средина
Известување до институциите за барањето бр. 11-3950/1	20.01.2010	Доставен е примерок од барањето бр. 11-3950/1 до Министерство за земјоделие, шумарство и водостопанство
Известување до институциите за барањето бр. 11-3950/1	20.01.2010	Доставен е примерок од барањето бр. 11-3950/1 до Министерство за Здравство
Известување до институциите за барањето бр. 11-3950/1	20.01.2010	Доставен е примерок од барањето бр. 11-3950/1 до Министерство за транспорт и врски
Мислење во врска со барањето бр. 11-3950/1	27.01.2010	Доставено е мислење од страна на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство
Мислење во врска со барањето бр. 11-3950/1	17.02.2010	Доставено е мислење од страна на Општина Кисела Вода
Мислење во врска со барањето бр. 11-3950/1	22.02.2010	Доставено е мислење од страна на Министерство за економија
Заклучок бр. 11-2858/1	10.03.2010	Напишан е заклучок
Дополнување бр. 11-3742/1	06.04.2010	Беше доставено на време
Дополнување бр. 11-6364/1	11.06.2010	Беше доставено на време
Заклучок бр. 11-6159/1	10.06.2010	Напишан е заклучок
Дополнување бр. 11-6159/1	10.09.2010	Доставено е мислење од страна на акредитирана

		лабараторија на VDZ од Германија
Објава на нацрт А-Дозвола за усогласување со оперативен план	30.09.2010	Објавено е нацртот во дневен печат и на web страницата на МЖСПП
Известување до надлежни институции за изготвената А-Нацирт Дозвола за усогласување со оперативен план бр.11-9354/1	05.10.2010	Доставен е примерок од нацртот на дозволата до надлежните институции
Оглас за јавна Расправа	21.10.2010	Одржанаа
Записник од јавна расправа бр.11-10186/1	28.10.2010	Усвоен
Одлука за отпочнување на постапка за преговори за добивање на дозвола за усогласување со опера.план бр. 11-10339/1	03.11.2010	Беше доставено на време
Одлука за започнување на преговори за усогласување со опера. план бр.11-10450/1	08.11.2010	Беше доставено на време
Покана за состанок за преговори до Цементарница Усје бр.11-10507/1	10.11.2010	Беше доставено на време
Одлука за формирање тим за преговори од страна на Цементарница Усје бр.11-10507/2	17.11.2010	Беше доставено на време
Записник бр.1 од преговори помеѓу МЖСПП И Цементарница Усје бр.11-10507/3	23.11.2010	Усвоен и потписан од тимовите за преговори
Одговор по записник бр.1	24.11.2010	Беше доставено на време
Издадена А- Дозвола за усогласување со оперативен план бр.11-2402/1	07.03.2011	Одлучено
Доставено известување за намери за изведување на проектот „Воведување на алтернативни горива во Цементарница Усје“ бр 11-2402/4	01.07.2011	Доставено Решение со кое се утврдува потребата од оцена на влијание на проектот „Воведување на алтернативни горива во Цементарница Усје“ бр 11-2402/5 од 20.10.2012
Изработена Студија ОВЖС за проектот „Воведување на алтернативни горива во Цементарница Усје“	16.02.2012	Беше доставено на време

Записник од Јавна Расправа по Студија за оценка на влијание врз животната средина за проектот „Воведување на алтернативни горива во Цементарница Усје“	18.04.2012	
Решение за издавање на согласност на Студија за оценка на влијание врз животната средина за проектот „Воведување на алтернативни горива во Цементарница Усје“	13.06.2012	Добиено позитивно мислење од страна на МЖСПП (бр. 11-1782/5 од 13.06.2012 год.)
Барање за измена на А - Дозвола за усогласување со оперативен план бр.11-6742/1	04.07.2012	Доставеното барање имаше недостатоци
Заклучок бр. 11-4742/3	05.11.2012	Напишан е заклучок
Објава на барањето за измена А - Дозвола за усогласување со оперативен план бр.11-6742/2	04.09.2012	Објавено е барањето во дневен печат и на web страницата на МЖСПП
Дополнување Бр. 11-4742/4	09.11.2012	Беше доставено на време
Известување до институциите за измена на барањето бр. 6742/1	21.09.2012	Доставен е примерок од барањето бр. 6742/1 до Општина Кисела Вода
Известување до институциите за измена на барањето бр. 6742/1	21.09.2012	Доставен е примерок од барањето бр. 6742/1 до Државен испекторат за животна средина
Известување до институциите за измена на барањето бр. 6742/1	21.09.2012	Доставен е примерок од барањето бр. 6742/1 до Министерство за транспорт и врски
Известување до институциите за измена на барањето бр. 6742/1	21.09.2012	Доставен е примерок од барањето бр. 6742/1 до Министерство за Здравство
Мислење во врска со барањето бр. 6742/1	25.10.2012	Доставено е мислење од страна на Општина Кисела Вода
Мислење во врска со барањето бр. 6742/1	15.10.2012	Доставено е мислење од страна на Министерство за здравство

Дополнување на барањето бр.11-4742/5	20.12.2012	Доставено дополнување по одржан состанок на 19.12.2012
Објава на нацрт Измена на А- Дозвола за усогласување со оперативен план	26.12.2012	Објавено е нацртот во дневен печат и на web страницата на МЖСПП
Одлука за отпочнување на постапка за преговори за измена на дозвола за усогласување со опера.план бр. 11-242/1	09.01.2013	Беше доставено на време
Одлука за започнување на преговори за усогласување со опера. план бр.11-242/1	09.01.2013	Беше доставено на време
Записник бр.1 од преговори за измена помеѓу МЖСПП И Цементарница Усје бр.11- 1722/1	11.02.2013	Потпишан од сите учесници на преговорите

Дозвола

Закон за животна средина

Измена на дозвола

Број на дозвола

{Бр.}

Надлежниот орган за животна средина во рамките на својата надлежност во согласност со член 95 од Законот за животна средина (Сл. весник Бр53/05, 81/05, 24/07, 159/08 и 83/09, 48/10, 124/10, 51/11 и 123/12), го овластува

Операторот : **Цементарница “Усје“ АД Скопје**

со регистрирано седиште на
Адреса: **Првомајска бр.94**

Поштенски број Град : **1000 Скопје**

Држава : **Република Македонија**

Број на регистрација на компанијата 4053397

да раководи со Инсталацијата

Цело име на инсталацијата : **Цементарница “Усје“ АД Скопје**

Адреса : **Првомајска бр.94**

Поштенски број Град : **1000 Скопје**

во рамките на дозволата и условите во неа.

Потпис

МИНИСТЕР

Abdilaqim Ademi

Овластен да потпише во име на Надлежниот орган за животна средина

Датум

Услови

1 Инсталација за која се издава дозволата

1.1.1 Операторот е овластен да изведува активности и/или поврзани активности наведени во Табела 1.1.1.

Табела 1.1.1 а) Основни активности		
Активност од Анекс 1 од Уредбата за определување на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка дозвола со временски распоред за поднесување оперативни планови	Опис на наведената активност	Граници на наведената активност
3.1.Инсталации за производство на цементен клинкер во ротациони печки со производен капацитет над 500 т/ден	Производство на цементен клинкер и цемент	1 000 000 тони клинкер / годишно 1 750 000 тони цемент / годишно
3.2.Инсталации за ископ,дробење,меленje,сење,загревање на минерални сировини	Ископ и дробење на лапорец	1 000 000 тони / годишно

Табела 1.1.1 б) Основни поврзани активности		
Активности	Опис на специфицираната активност	Граници на специфицираната активност
Употреба на алтернативни горива	Тип на алтернативно гориво: Биомаса, Дрво, Текстил, RDF, Пластика, Хартија и Пакување	Искористување на алтернативни горива на годишно ниво 25.000-35.000 тони со максимална супституција на горивото од 25-35%.

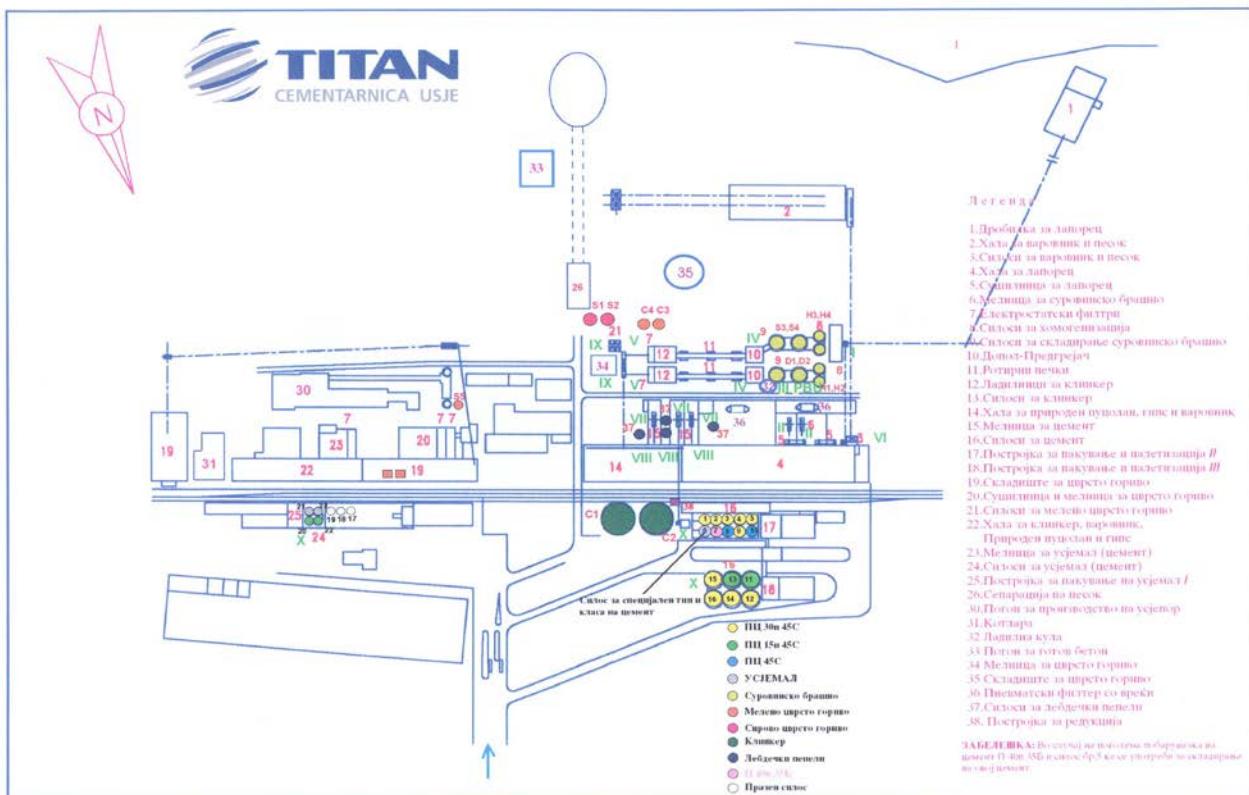
1.1.2 Активностите овластени во условите 1.1.1 ќе се одвиваат само во рамките на локацијата на инсталацијата, прикажана подолу во планот.

Табела 1.1.2

Документ	Координати на локацијата
Мапа на Цементарница „УСЈЕ“ АД Скопје	75383 E, 46471 N

ЛОКАЦИЈА НА ЦЕМЕНТАРНИЦА УСЈЕ - АД

1.1.3 Инсталацијата ќе работи, ќе се контролира и ќе се одржува и емисиите ќе бидат такви како што е наведено во оваа дозвола. Сите програми кои треба да се изготват според условите на оваа Дозвола стапаат најуваат дел од дозволата.

1.1.4 Оваа Дозвола е само за потребите на ИСКЗ според Законот за животната средина (Службен Весник на РМ 53/05, 81/05, 24/07, 159/08 и 83/09, 48/10, 124/10, 51/11 и 123/12) и ништо во оваа Дозвола не го ослободува Операторот од обврските за исполнување на условите и барањата од други закони и подзаконски акти..

2 Работа на инсталацијата

2.1 Техники на управување и контрола

2.1.1 Инсталацијата за која се издава дозволата, согласно условите во дозволата, ќе биде управувана и контролирана онака како што е описано во документите наведени во Табела 2.1.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во писмена форма.

Табела 2.1.1 : Управување и контрола		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Политика за управување со животна средина	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје III	27.06.2007
Организациона структура	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје III	27.06.2007
Квалификации и обука	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје III	27.06.2007
Контрола на системите за опрашшување	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје III	27.06.2007
Контрола и калибрација на уредите за мерење	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје III	27.06.2007
Управување со цврст отпад	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје III	27.06.2007
Системи за управување	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје III	27.06.2007
Програми за управување со животна средина	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје III	27.06.2007
Програма на фази на супституција	Дополнување на барање за измрена на дозвола бр. 11-4742/4	09.11.2012

2.1.2 Целата инсталација, опремата и техничките средства користени во управувањето со Инсталацијата за која се издава дозволата, ќе бидат одржувани во добра оперативна состојба.

2.1.3 Во инсталацијата за која се издава дозволата ќе работи персонал кој е соодветно обучен и целосно запознаен со барањата од дозволата.

2.1.4 Копија од оваа дозвола и оние делови од барањето на кои се однесува дозволата ќе бидат достапни во секое време, за целиот персонал вклучен во изведување на работата што е предмет на барањата од дозволата.

- 2.1.5 Целиот персонал ќе биде целосно запознаен со оние аспекти од условите од дозволата, кои се однесуваат на нивните обврски и ќе им биде обезбедена соодветна обука и писани инструкции за работа, со цел да им помогнат во извршувањето на нивните обврски.
- 2.1.6 Инсталацијата Цементарница Усје поседува сертификат за Систем на квалитет во согласност со Стандардот ISO 9001/2008
- 2.1.7 Инсталацијата Цементарница Усје поседува сертификат за Систем за заштита на животната средина ISO 14001:2004 стандад.
- 2.1.8 Инсталацијата Цементарница Усје поседува сертификат за Системот за управување со безбедност и здравје при работа согласно со Стандардот BS OHSAS 18001:2007.
- 2.1.9 Инсталацијата поседува изработена Студија за Оценка на Влијание брз животната средина, оценета и одобрена од Управа за животна средина при Министерството за животна средина и просторно планирање.
- 2.1.10 Инсталацијата поседува изработена Студија за употреба на стари сецкани гуми како алтернативно гориво во цементарница Усје.
- 2.1.11 Инсталацијата ќе постапува според изготвените упатства за селектирање, складирање, ракување и користење на алтернативни горива и алтернативни суровини.
- 2.1.12 Операторот ќе изготви распоред на целите и задачите за заштита на животната средина, со комплетен преглед на сите операции, процеси, опции иможности кои овозможуваат поголема искористеност на енергијата и ресурсите како и можностите кои вклучуваат намалување на отпадот.
- 2.1.11 Операторот ќе му достави на Надлежниот орган програма за управување со животната средина (ПУЖС), во којашто ќе биде вклучена и временска рамка за остварување на целите и задачите за животната средина подгответи во условот 2.1.10. Операторот треба програмата да ја постави и да ја одржува. Таа ќе содржи:
- Распределба на одговорностите за задачите;
 - Средства со кои тие може да се остварат;

- Време во кое тие може да се достигнат.

ПУЖС ќе се разгледува еднаш годишно на секои 12 месеци и соодветните дополненија ќе се доставуваат до Надлежниот орган, како дел од годишниот извештај за животна средина (ГИЖС)

Како дел од ГИЖС, операторот ќе подготви и ќе достави до Надлежниот орган Извештај за програмата, вклучувајќи ги успешите во постигнувањето на договорените цели. Таквите извештаи ќе се чуваат во рамките на инсталацијата за период не помал од 7 (седум) години и ќе се достапни за инспекција од овластените лица на Надлежниот орган

- 2.1.12 Како дел од процедурите за работа, операторот ќе вклучи програма за чистење на локацијата и минимизирање на изворите на прашина.

2.2 Сировини (вклучувајќи и вода)

- 2.2.1 Операторот, согласно условите од дозволата, ќе користи сировини (вклучувајќи ја и водата) онака како што е описано во документите наведени во Табела 2.2.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во писмена форма.
- 2.2.2 Сировините, меѓупродуктите и производите ќе се складираат на места наменети за тоа, содветно заштитени против истурање и истекување. Материјалите јасно ќе бидат означени и содветно одделени.
- 2.2.3 Операторот на инсталацијата треба да преземе мерки на претпазливост, во однос на испораката и прифаќање на алтернативните горива, со цел спречување или ограничување, онолку колку што е можно, на негатвните влијанија врз животната средина.
- 2.2.4 Операторот на инсталацијата пред прифаќањена алтернативните горива треба да обезбеди мерења на масата на истите по видови согласно Листата на видови отпад како и да ја определи идентичноста на алтернативните горива со визуелен преглед на истите.

- 2.2.5 Во инсталацијата треба да биде обезбеден простор за времено складирање на одбиените пратки на алтернативните горива.
- 2.2.6 Операторот на инсталацијата не може да го гори или согорува отпад како алтернативните горива ако постои сомневање во идентичноста и содржината на отпадот.

Табела 2.2.1 : Сировини (вклучувајќи и вода)		
Опис	Документ	Дата кога е применето
Детали за сировини, меѓупроизводи и производи	Дополнување на барањето, Поглавје IV, табела IV 1.1	09.07.2007
Детали за сировини, меѓупроизводи и производи	Дополнување на барањето, Поглавје IV, табела IV 1.2	09.07.2007
Енергенти	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IV	27.06.2006
Преглед на планирани алтернативни горива	Дополнување на барање за измрена на дозвола бр. 11-4742/4	09.11.2012

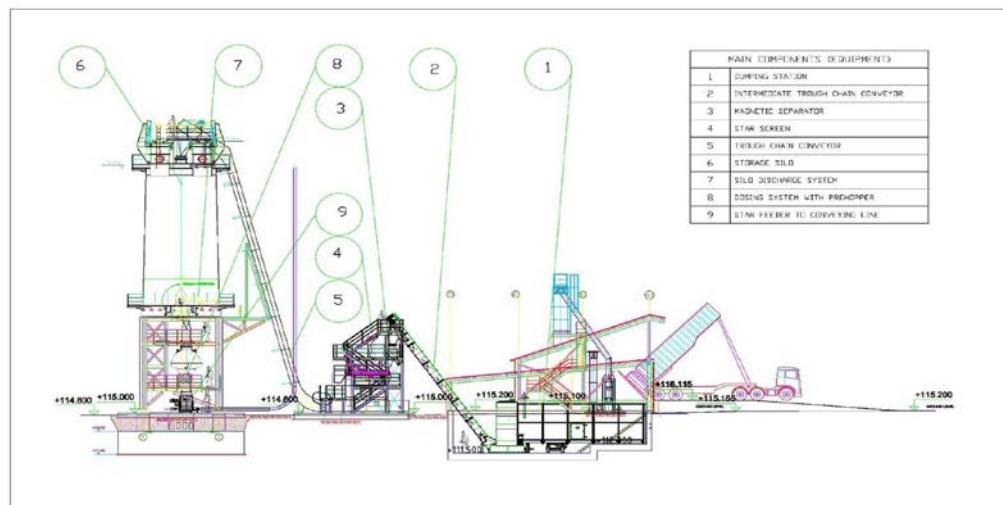
2.3 Техники на работа

- 2.3.1 Инсталацијата за која се издава дозволата, согласно условите во дозволата, ќе се води на начин и со примена на техники описаны во документите наведени во Табела 2.3.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во писмена форма.
- 2.3.2 Прскање на патиштата и работните плануми на копот со вода и додаток на сурфактанти со цел да се зголеми ефикасноста на супресија на прашина од патиштата и работните плануми во сушните периоди.
- 2.3.3 Операторот ќе го минимизира колку што е можно бројот на застои на операциите на инсталацијата.
- 2.3.4 Стартувањето на ротационата печка нема да биде подолго од 72 часови.

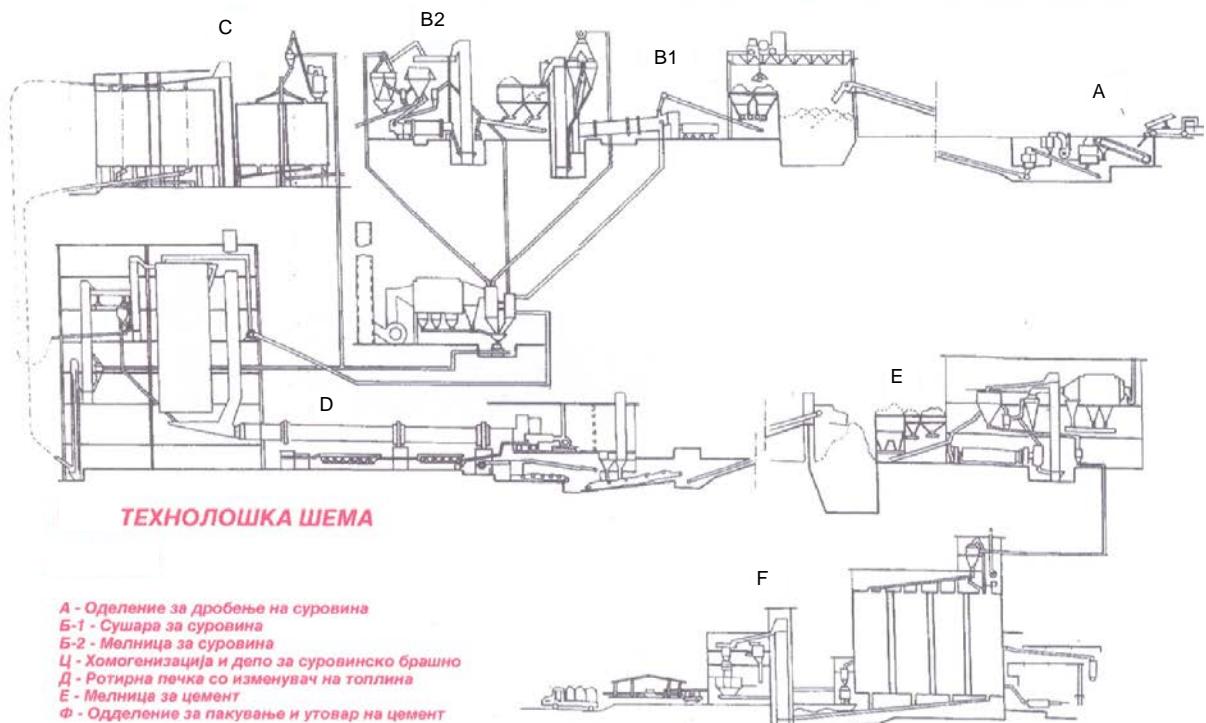
2.3.5 Кога операторот на инсталацијата за горење или согорување на неопасен отпад планира воведување на горење или согорување на опасен отпад таа промена ќе се смета за значајна промена, и за истата треба да го извести Министерството за животна средина и просторно планирање.

Табела 2.3.1 : Техники на работа

Опис	Документ	Дата кога е применето
Експлоатација, подготовка и транспорт на сировините	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје II	27.06.2006
Подготвување на сировинското брашно	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје II	27.06.2006
Печење на сировинското брашно, добивање клинкер и ладење на клинкерот	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје II	27.06.2006
Мелење на клинкерот и додатоците и производство на цемент и усјемал	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје II	27.06.2006
Складирање, пакување и испорака на цемент и усјемал	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје II	27.06.2006
Подготовка на цврсто гориво	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје II	27.06.2006
Сепарација на кварцен песок	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје II	27.06.2006
Погон за производство на готов бетон	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје II	27.06.2006
Складирање на алтернативното гориво	Дополнување на барање за измрена на дозвола бр. 11-4742/4	09.11.2012
Опрема за подготовкa и транспорт на алтернативното гориво	Дополнување на барање за измрена на дозвола бр. 11-4742/4	09.11.2012
Мелење на алтернативното гориво и големина на зрното	Дополнување на барање за измрена на дозвола бр. 11-4742/4	09.11.2012
Дозирање на алтернативното гориво	Дополнување на барање за измрена на дозвола бр. 11-4742/4	09.11.2012

Основни делови на системот за подготовка , внатрешен транспорт и дозирање на алтернативни горива

2.4 Заштита на подземните води

- 2.4.1 Инсталацијата за која се издава дозволата, согласно условите во дозволата, ќе биде контролирана како што е описано во документите наведени во Табела 2.4.1, или на друг начин договорени со Надлежниот орган на писмено.
- 2.4.2 Сировините, меѓупродуктите и производите ќе се складираат на места наменети за тоа, содветно заштитени против истурање и истекување. Материјалите јасно ќе бидат означени и содветно одделени.
- 2.4.3 Товарењето и истоварувањето на материјалите ќе се извршува на места наменети за тоа, заштитени од истекување и истурање.
- 2.4.3 Сите резервоари, контејнери и буриња ќе бидат јасно означени за да се знае точно нивната содржина;
- 2.4.4 Операторот во складиштето ќе има содветен капацитет на опрема и/или содветни абсорпциски материјали за да го задржат и апсорбираат било кое протекување во инсталацијата. Откако еднаш ќе се употреби апсорпцискиот материјал, истиот ќе се сладира на содветно место.
- 2.4.5 Дренажните системи, танк-ваните ќе се прегледуваат редовно, ќе се чистат од мил како што треба и содветно ќе се одржуваат во секое време. Целиот талог и отпадни течности од овие операции треба да се соберат и безбедно да се складираат.
- 2.4.6 Инфраструктура која ќе овозможи сепарационо собирање и ослободување на комуналната и атмосферската вода.

Табела 2.4.1 : Заштита на подземните води		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Ракување со сировини, меѓупроизводи и производи	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје V, Поглавје XII;	27.06.2007
Опис на управување со течен и цврст отпад	Дополнување на барањето, Поглавје V, таблица V 2.1, таблица V 2.2	09.07.2007
Одложување на отпад во кругот на инсталацијата	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје V	27.06.2007
Складирање на алтернативното гориво	Дополнување на барање за измена на дозвола бр. 11-4742/4	09.11.2012

2.5 Ракување и складирање на отпадот

- 2.5.1 Операторот, согласно условите од дозволата, ќе ракува и ќе го складира отпадот онака како што е описано во документите наведени во Табела 2.5.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган на писмено.
- 2.5.2 Отпадот ќе се складира на место посебно определено за тоа, содветно заштитено против прелевање и истекување на течностите. Отпадот јасно ќе се означи и содветно ќе се оддели.
- 2.5.3 Операторот ќе обезбеди отпадот (кој може да се пакува), пред да се пренесе на друго лице, да биде спакуван и означен согласно Националните, Европските и било кои други стандарди кои се на сила во врска со таквото означување.
- 2.5.4 Материјалите кои чекаат за повторно враќање во процесот ќе бидат складирани на места наменети за тоа.

ЛОКАЦИЈА ЗА ВРЕМЕНО СКЛАДИШТЕЊЕ НА ОТПАДНИ
МАСЛА, МАЗИВА И АКУМУЛАТОРСКИ БАТЕРИИ

Табела 2.5.1 : Ракување и складирање на отпадот

Опис	Документ	Дата кога е применено
Опис на управување со течен и цврст отпад	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје V	27.06.2007
Одложување на отпад во кругот на инсталацијата	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје V	27.06.2007
Складирање и ракуване со сировини, производи и отпад	Дополнување на барањето, Поглавје IV, табела V 2.1, табела V 2.2	09.07.2009

Табела 2.5.2 : Отпад складиран на самата локација			
Опис на отпадот	Место на складирање на самата локација	Начин на складирање	Услови на складирање
Отпадни масла и мазива	Се складира во покриен склadiшен простор	Привремено одложување во обележани буриња	Местото е заградено, обележано и заштитено
Отпадни цигли	Се складира во склadiшен простор	Се собира во контејнер	Повторно се враќа во производниот процес
Батерии и акумулатори	Се складира во покриен склadiшен простор	Се собираат на обележан простор	Местото е заградено, обележано и заштитено
Дрвени палети	Се складира во склadiшен простор	Се собираат на обележан простор	Местото е заградено, обележано и заштитено
Отпадна гума	Се складира во склadiшен простор	Се собираат на обележан простор	Местото е заградено, обележано и заштитено
Кабли	Се складира во склadiшен простор	Се собираат на обележан простор	Местото е заградено, обележано и заштитено
Филтерски вреки	Се складира во склadiшен простор	Се собираат во контејнери	Местото е заградено, обележано и заштитено
Натрон вреќи	Се складира во склadiшен простор	Се собираат на обележан простор	Местото е заградено, обележано и заштитено
Метален отпад	Се складира во склadiшен простор	Се собираат на обележан простор	Местото е заградено, обележано и заштитено
Комунален отпад и отпад од пакување	Се складира во склadiшен простор	Се собира во контејнери	Местото е заградено, обележано и заштитено

2.6 Преработка и одлагање на отпад

2.6.1 Операторот, согласно условите во дозволата, ќе го преработува и одлага отпадот како што е описано во документите наведени во Табела 2.6.1, или на друг начин договорен писмено со Надлежниот орган.

- 2.6.2 Отпадот кој се испраќа надвор од фабриката за одлагање или повторна употреба ќе се транспортира само од овластени лица. Отпадот ќе се транспортира од местото на активноста до местото за одлагање или повторна употреба само на начин кој нема да влијае врз животната средина и во согласност со соодветните национални и Европски законски регулативи и протоколи.
- 2.6.3 За активностите кои се поврзани со операции за управување со отпадот на локацијата ќе се води целосна евиденција, која ќе биде достапна за инспектирање од страна на овластени лица на Надлежниот орган во секое време. Оваа евиденција треба да ги содржи како минимум следните детали:
- Имињата на преземачот и транспортерите на отпадот;
 - Имињата на правните лица кои се одговорни за крајно одлагање/рециклирање на отпадот;
 - Писмена потврда од приемот и одлагањето/рециклирањето на отпадот за било какви опасни материји кои се пратени надвор од локацијата;
 - Тонажа и МКО Код за отпадните материјали
- 2.6.4 Методи за карактеризирање на отпадот со цел да се направат разлики помеѓу инертниот, опасниот и неопасниот треба да бидат во согласност со националните закони и во отсуство на нив според ЕУ директивите.

Табела 2.6.1 : Искористување и отстранување на отпадот		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Опис на управување со течен и цврст отпад	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје V	27.06.2007

2.7 Енергетска ефикасност

- 2.7.1 Операторот, согласно условите во дозволата, ќе употребува енергија како што е описано во документите наведени во Табела 2.7.1, или на друг начин писмено договорен со Надлежниот орган .

Табела 2.7.1 : Енергетска ефикасност		
Опис	Документ	Дата кога е применено
Ефикасно искористување на енергијата	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје X	27.06.2007

2.7.2 Операторот треба да има план за управување со енергијата, кој ќе биде дополнуван годишно.

2.7.3 Како дел од планот за ефикасно искористување на енергијата е и употребата на алтернативно гориво.

2.8 Спречување и контрола на несакани дејствија

2.8.1 Операторот, согласно условите во дозволата, ќе ги спречи и ограничи последиците од несаканите дејствија, онака како што е описано во документите наведени во Табела 2.8.1, или на друг начин писмено договорен со Надлежниот орган .

2.8.2 Во случај на дефект на инсталацијата, операторот во најкраток можен рок треба да ги намали или прекине операциите, се додека пофторно не се воспостави нормално работење.

2.8.2 Во случај на несреќа Операторот веднаш треба да:

- Го изолира изворот на било какви емисии;
- Спроведе непосредна истрага за да се идентификува природата, изворот и причината на било која емисија која произлегла од тоа;
- Го процени загадувањето на околната, ако го има предизвикано од ицидентот;
- Да ги идентификува и да ги спроведе мерките за минимизирање на емисите/нефункционирање и ефектите кои следуваат;
- Забележи датумот и местото на несреќата;
- Го извести Надлежниот орган и другите заинтересирани страни

2.8.3 Во рок од 1(еден) месец од несреќата Операторот треба да достави предлог до Надлежниот орган или друг начин договорен со Надлежниот орган. Предлогот има за цел да:

- Идентификува и постави мерки за да се избегне повторно случување на несреќата;

Табела 2.8.1 : Спречување и контрола на несакани дејствија		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Кризен менаџмент	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје XII	27.06.2007
Прирачник за ургентни ситуации	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје XII	27.06.2007
Складирање и ракуване со сировини, производи и отпад	Дополнување на барањето, Поглавје IV, табела V 2.1, табела V 2.2	09.07.2009
Реакции при истекувања	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје XII	27.06.2007
Инфраструктура и организација	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје XII	27.06.2007

2.9 Бучава и вибрации

- 2.9.1 Операторот, согласно условите во дозволата, ќе ја контролира бучавата и вибрациите како што е описано во документите наведени во Табела 2.9.1, или на друг начин писмено договорен со Надлежниот орган .
- 2.9.2 Операторот треба да изврши годишен преглед на бучавата на локацијата. Методите за испитувањето на бучавата треба да бидат во согласност со законот за Бучава .

Табела 2.9.1 : Бучава и вибрации		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Емисии на бучава	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје VI	27.06.2007
Емисии на вибрации	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје VI	27.06.2007
Влиание на бучава	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје VII	27.06.2007

2.10 Мониторинг

2.10.1 Операторот, согласно условите во дозволата, ќе изведува, мониторинг, ќе го анализира и развива истиот како што е описано во документите наведени во Табела 2.10.1, или на друг начин писмено договорен со Надлежниот орган.

Табела 2.10.1 : Мониторинг		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Места на мониторинг и земање на примероци	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IX	27.06.2007
Емисии на прашина	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IX Дополнување на барањето, Поглавје VI (рудник за лапорец)	27.06.2007 21.12.2009
Емисии на SO ₂ и NO _x	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IX	27.06.2007
Количество отпадни гасови	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IX	27.06.2007
МЕАС 2000- РС софтвер за графичко прикажување и статистичка обработка	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IX	27.06.2007

2.10.2 Ќе обезбеди:

- a** безбеден и постојан пристап до мерните места, за да се овозможи земањето примероци/мониторингот да биде изведено во релација со точките на емисија наведени во Додаток 2, освен ако не е поинаку наведено во Додатокот; и
- b** безбеден пристап до други точки на земање примероци/мониторинг, кога тоа ќе го побара Надлежниот орган.

2.10.3 Земањето примероци и анализите ќе се изведува според ISO стандардите.

2.10.4 Сите автоматски монитори и узоркувачи треба цело време да се во функција (освен во текот на одржување и калибрирање) кога се извршува активноста, освен доколку е договорено написмено со Надлежниот орган алтернативно узоркување или мониторинг за ограничен временски период. Во случај на нефункционирање на некој континуиран мониторинг, Операторот треба да контактира со Надлежниот орган што е можно побрзо со цел да се постави алтернативното узоркување и мониторинг. За употреба на алтернативна опрема во случаи поинакви од итните ситуации, треба да се добие одобрение од Надлежниот Орган.

- 2.10.5 Со опремата за мониторинг и анализа треба да се ракува и истата да се одржува како што е потребно, со цел прецизен мониторингот на емисиите и испуштањата и задоволување на стандардите.
- 2.10.6 Фреквенцијата, методите и обсегот на мониторинг, како и узоркувањето и анализата може да се дополнат или изменат во согласност со Надлежниот орган, по претходно извршено тестирање.
- 2.10.7 Се задолжува Цементарница Усје месечно да доставува Извештај од извршени мерења од Мониторингот. Тој извештај по службен пат, редовно треба да се доставува до Државниот инспекторат за животна средина при МЖСПП

2.11 Престанок на работа

- 2.11.1 Операторот, согласно условите во дозволата, ќе обезбеди услови за престанок на работата на инсталацијата како што е описано во документите наведени во Табела 2.11.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган на писмено.
- 2.11.2 План за престанок со работа и управување со остатоците
- Операторот треба да подготви детален план со финансиски податоци за престанок со работа на инсталацијата или затварање на целата или дел од локацијата;
 - Планот треба да биде ревидиран годишно и за предложените дополнувања да се извести Надлежниот орган и истите да бидат дел од ГИЈС. Не смее да се имплементира ниту едно дополнување на планот без претходно информирање на Надлежниот орган.
 - Планот за управување со остатоците како минимум да го вклучи следново: Извештај за обемот на планот, Критериумите кои дефинираат успешен престанок со работа на активностите или на дел од нив, кој обезбедува миниум критериуми, Финансиски детали за планот и како тие ќе бидат обезбедени.

Табела 2.11.1 : Престанок на работа		
Опис	Документ	Дата кога е применето
Одложување на залихите	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје XIII	27.06.2007
Деинсталација, демонтажа на опрема	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје XIII	27.06.2007
Справување со остатоците од деинсталацијата	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје XIII	27.06.2007
Рестаурација на земјиштето	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје XIII	27.06.2007

2.12 Инсталации со повеќе оператори

2.12.1 Со инсталацијата за која се издава дозвола управува само еден оператор

или

Оваа дозвола е валидна само за оние делови од инсталацијата што се означени на картата во делот 1.1.2 од оваа дозвола.

3 Документација

- 3.1.1 Документацијата ("Специфицирана Документација") ќе содржи податоци за:
- a** секоја неисправност, дефект или престанок со работа на постројката, опремата или техниките (вклучувајќи краткотрајни и долготрајни мерки за поправка) што може да има, имало или ќе има влијание на перформансите врз животната средина што се однесуваат на инсталацијата за која се издава дозволата. Овие записи ќе бидат чувани во дневник воден за таа цел;
 - б** целиот спроведен мониторинг и земањето примероци и сите проценки и оценки направени на основа на тие податоци.
- 3.1.2 За инспекција од страна на Надлежниот орган во било кое пристојно време ќе бидат достапни:
- a** Специфицираната документација;
 - б** Било кои други документи направени од страна на Операторот поврзани со работата на инсталацијата за која се издава дозволата ("Други документи").
- 3.1.3 Копија од било кој специфициран или друг документ ќе му биде доставен на Надлежниот орган на негово барање и без надокнада.
- 3.1.4 Специфицираните и другите документи треба:
- a** да бидат читливи;
 - б** да бидат направени што е можно побрзо;
 - ц** да ги вклучат сите дополнувања и сите оригинални документи кои можат да се приложат.
- 3.1.5 Операторот е должен специфицираната и другата документација да ја чува за време на важноста на оваа дозвола, како и пет години по престанокот на важноста.
- 3.1.6 За целиот примен или создаден отпад во инсталацијата за која што се издава дозволата, операторот ќе има документација (и ќе ја чува истата за време на важноста на оваа дозвола, како и пет години по престанокот на важноста) за
- a** Составот на отпадот, или онаму каде што е можно, опис;
 - б** најдобра проценка на создадената количина отпад;
 - ц** трасата на транспорт на отпадот за одлагање; и
 - д** најдобра проценка на количината отпад испратен на преработка.

- 3.1.7 Операторот на инсталацијата за којашто се издава дозволата ќе направи записник, доколку постојат жалби или тврдења за нејзиното влијание врз животната средина. Во записникот треба да стои датум и време на жалбата, како и кратко резиме доколку имало било каква истрага по таа основа и резултати од истата. Таквите записи треба да бидат чувани во дневник воден за таа цел.

Редовни извештаи

- 4.1.1 Сите извештаи и известувања што ги бара оваа дозвола, операторот ќе ги испраќа до Надлежниот орган за животна средина.
- 4.1.2 Извештаите ќе се поднесат како што е резимирано во Додаток 2, или на друг начин како што е наведено во Дозволата.
- 4.1.3 Сите извештаи ќе бидат потпишани од страна на назначено овластено лице од инсталацијата.
- 4.1.4 Операторот ќе поднесе до Надлежниот орган, најдоцна до 31-ви Март секоја година, ГИЖС кој ја покрива претходната календарска година. Овој извештај, кој треба да биде доставен до Надлежниот орган, треба да вклучи како минимум, информациите специфицирани во следната Табела: Содржина на Годишниот Извештај за Животна Средина од оваа Дозвола треба да се подготви со било кои релевантни упатства кои се издадени од страна на Надлежниот Орган.
- 4.1.5 Операторот ќе подготви и одржува РИПЗМ за локацијата. Супстанците кои треба да се вклучат во РИПЗМ треба да бидат доставени до Надлежниот орган секоја година по референтната листа која што ќе биде специфицирана во упатството за ГИЖС од Надлежниот орган. РИПЗМ треба да се подготви во согласност со било кои релевантни упатства кои се издадени од страна на Надлежниот Орган и треба да се поднесат како дел од ГИЖС.

Годишен извештај за животна средина Содржина

Емисии од инсталацијата. (поднесување на РИПЗМ + согласност со ГВЕ)
Евиденција за управување со отпад
Преглед за потрошувачка на сировини.
Резиме на забелешки (жалби/поплаки).
Распоред на цели и задачи за животната околина.
Програма за управување со животната средина - извештај од претходната година.
Програма за управување со животната средина - предлог за тековната година.
Регистар на загадувачки емисии - извештај од претходната година.
Регистар на загадувачки емисии - предлог за тековната година.
Резиме на извештајот за мониторинг на бучава.
Резиме на мониторингот на животната средина.
Извештај за тестирање и инспекција на резервоари и цевоводите.
Резиме на пријавени инциденти.
Резиме од извештај за ефикасност на енергијата.
Извештај за утврдување на ефикасноста од користење на сировини во процесот и редукција на генерираните отпад.
Извештај за прогресот кој е направен и развиените предлози за да се минимизира побарувачката на вода и волуменот на испуштање на индустриска вода.
Сите други предмети специфицирани од страна на Надлежниот орган
Преглед на потрошувачка на алтернативни горива

5 Известувања

Операторот ќе го извести Надлежниот орган **без одложување**:

- a** кога ќе забележи емисија на некоја супстанција која го надминува лимитот или критериумот на оваа дозвола, наведен во врска со таа супстанција;
- b** кога ќе забележи фугитивна емисија што предизвикала или може да предизвика загадување, освен ако емитираната количина е многу мала да не може да предизвика загадување;
- c** кога ќе забележи некаква неисправност, дефект или престанок на работата на постројката или техниките, што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување; и
- d** било какво несакано дејство што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување.

5.1.2 Операторот треба да достави писмена потврда до Надлежниот орган за било кое известување од условот 5.1.1 согласно Распоредот 1 од оваа дозвола, преку испраќање на податоци наведени во Делот А од Распоредот 1 од оваа дозвола во рок од 24 часа од ова известување. Операторот ќе испрати подетални податоци наведени во Делот Б од тој Распоред, што е можно побрзо.

- 5.1.3 Операторот ќе даде писмено известување што е можно побрзо, за секое од следниве
- a** перманентен престанок на работата на било кој дел или на целата инсталација, за која се издава дозволата;
 - b** престанок на работата на некој дел или на целата инсталација за која се издава дозволата, со можност да биде подолго од 1 година; и
 - c** повторно стартување на работата на некој дел или целата инсталација за кој што се издава дозволата, по престанокот по известување според 5.1.3 (б).
 - d** Стартување и престанок на работа на инсталацијата кога гори или согорува отпад како алтернативните горива

5.1.4 Операторот ќе даде писмено известување во рок од 14 дена пред нивното појавување, за следниве работи:

- i било каква промена на трговското име на Операторот, регистарско име или адресата на регистрирана канцеларија;
- ii промена на податоците за холдинг компанијата на операторот (вклучувајќи и податоци за холдинг компанијата кога операторот станува дел од неа);
- iii за активности кога операторот оди во стечај склучува доброволен договор или е оштетен;

ЕМИСИИ

6.1 ЕМИСИИ ВО ВОЗДУХ

6.1.1 Емисиите во воздух од точката(ите) на емисија наведени во Табела 6.1.1, ќе потекнат само од извор(и) наведен(и) во таа Табела. (Број според картата)

Табела 6.1.1 : Емисиони точки во воздухот

Ознака на точка на емисија/опис	Извор	Локација на точката на емисија
31369	Парен котел	Не е во функција (од 1996) N: 4647125 ; E : 7538875
3522	Парен котел	Не е во функција (од 1996) N: 4647125 ; E : 7538875
4112	Парен котел	Оџак, комбинирано N :04647125 ; E : 7538875
4191	Парен котел	Оџак, комбинирано N :04647125 ; E : 7538875
A-03.1	Подготовка на сировинско брашно - Ротирна пека 3	Филтер со вреќи N :4646699 ; E : 7538485
A-04.1	Подготовка на сировинско брашно - Ротирна пека 4	Филтер со вреќи N :4646968 ; E : 7538370
A-03.6	Ладилник за клинкер на пека 3	Електрофилтер N :4646969 ; E : 7538554
A-04.6	Ладилник за клинкер на пека 4	Електрофилтер N :4646965 ; E : 7538554
A-05.7	Мелница за цемент 3	Електрофилтер N :4647093 ; E : 7538760
A-05.1	Мелница за цемент 4	Филтер со вреќи N :4646938 ; E : 7538370
A-05.2	Мелница за цемент 5	Филтер со вреќи N :4646668 ; E : 7538508
A-05.3	Мелница за цемент 6	Филтер со вреќи N :4646999 ; E : 7538508
A-09.01	Сушарница за цврсто гориво	Електрофилтер N :4647062 ; E : 7538668
A-09.2	Мелница за цврсто гориво	Електрофилтер N :4647062 ; E : 7538692
A-09.4	Вертикална мелница за цврсто гориво	Филтер со вреќи N :4646938 ; E : 7538508

- 6.1.2 Границите на емисиите во воздух за параметарот(рите) и точката(ите) на емисија наведени во Табела 6.1.2 ќе се почитуваат секогаш освен во поедини исклучоци наведени во Дозволата.
- 6.1.3 Границната вредност на емисија за Азотни оксиди (NO_2) од процесот ќе се почитува по реализирање на активност 14 од оперативен план.
- 6.1.4 Временските периоди од 6.1.2 соодветствуваат на оние од прифатениот оперативен план од поглавјето 9 од оваа дозвола.
- 6.1.5 Операторот ќе врши мониторинг на параметрите наведени во табелата 6.1.2, на точките на емисија и најмалку на фреквенции наведени во таа Табела
- 6.1.6 Емисиите од инсталацијата не треба да содржат нападен мирис надвор од границите на инсталацијата,
- 6.1.7 Границите на емисија специфицирани во Табелата 6.1.2 не се однесуваат на периодите на стартување (стартување на печка , испад на мелница или сушилница на сировини, процесни пореметувања при кои масениот проток на сировинско брашно на печката паѓа под прагот 85 тони на час, но не подолго од 24 часа континуирано, рутинска автоматска калибрација на инструментите за мониторинг). Сите такви настани треба да бидат забележани со вклучени корективни акции кои се превземени.
- 6.1.8 Границните вредности на емисиите во атмосверата во оваа Дозвола треба да се интерпретираат на следниов начин:
- Ниту една 24-часовна средна вредност не смее да ја надмине граничната вредност за емисија
 - Методологијата која се применува е во склад со содветниот Правилник за ГВЕ.
- 6.1.8 Границите на концентрација и волуменот на протокот за емисии во атмосверата специфицирани во оваа Дозвола треба да бидат постигнати без воведување на воздух за разредување и треба да се базира на гасот под стандарните услови на :
- Во случај на гасови што не потекнуваат од согорување:

Температура од 273 К , Притисок 101, 3 кРа (без корекција на содржина на кислород или вода).

- Во случај на гасови од согорување:

Температура од 273 К , Притисок 101, 3 кРа , сув гас, 10% кислород

6.1.9 Близку до фабриката , на 1.5 км, од страна на МЖСПП е поставена станица за континуиран мониторинг на квалитетот на амбиенталниот воздух (мерна станица Лисиче)

- емисиите на прашина и гасови континуирано се мерат со инструменти инсталирани на секој од оцациите на наведените процеси;

- Преглед на типот на инструментите ,местото на монтажа и параметарот кој се мери е даден во Табела

-Податоците од измерените вредности се обработуваат со лиценциран софтвер MEAC 2000

-Податоците од мониторингот преку регулаторот се достапни до јавноста

6.1.10 Врз основа на извештаите од извршените индикативни испитувања на SO₂ и TOC (Total Organic Carbon) во излезните гасови и сировини, кои во Цементарница Усје ги спроведе акредитирана лабараторија на VDZ од Германија утврдено е директна поврзанос на овие емисии со сировините.

Табела 6.1.2.1 : А) Граници на емисиите во воздухот (течно гориво)

Параметри	Ознака на точка на емисија : Парен котел 4112	Фреквенција на мониторинг
Проток:	6000 kg/h –Топлински влез 4.2 MW	

	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) ГВЕ	
Јаглерод моноксид (CO)	Од денот на издавање на дозволата	170	Двапати годишно
Азотни оксиди (NO ₂)	Од денот на издавање на дозволата	350	Двапати годишно
Чаден број	Од денот на издавање на дозволата	1	Двапати годишно
Сулфурни оксиди (SO ₂)	Од денот на издавање на дозволата	1700	Двапати годишно
Гасовити неоргански соединенија на флуор изразени како HF	Од денот на издавање на дозволата	5	Двапати годишно
Гасовити неоргански соединенија на хлор изразени како HCl	Од денот на издавање на дозволата	30	Двапати годишно
Прашина	Од денот на издавање на дозволата	100	Двапати годишно

-Висина на оцакот : 10.8 m над земја

Табела 6.1.2.1 : Б) Граници на емисиите во воздухот (гасни горива)			
Параметри	Ознака на точка на емисија : Парен котел 4112		Фреквенција на мониторинг
Проток:	6000 kg/h – Топлински влез 4.2 MW		
	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) ГВЕ	
Јаглерод моноксид (CO)	Од денот на издавање на дозволата	100	Двапати годишно
Азотни оксиди (NO ₂)	Од денот на издавање на дозволата	350	Двапати годишно
Сулфурни оксиди (SO ₂)	Од денот на издавање на дозволата	според правилник	Двапати годишно

Прашина	Од денот на издавање на дозволата	5	Двапати годишно
---------	-----------------------------------	---	-----------------

-Висина на оцакот : 10.8 м над земја

Табела 6.1.2.1 : А) Граници на емисиите во воздухот(течно гориво)			
Параметри	Ознака на точка на емисија : Парен котел 4191	Фреквенција на мониторинг	
Проток:	6000 kg/h –Топлински влез 4.2 MW		
	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) ГВЕ	
Јаглерод монооксид (CO)	Од денот на издавање на дозволата	170	Двапати годишно
Азотни оксиди (NO ₂)	Од денот на издавање на дозволата	350	Двапати годишно
Чаден број	Од денот на издавање на дозволата	1	Двапати годишно
Сулфурни оксиди (SO ₂)	Од денот на издавање на дозволата	1700	Двапати годишно
Гасовити неоргански соединенија на флуор изразени како HF	Од денот на издавање на дозволата	5	Двапати годишно
Гасовити неоргански соединенија на хлор изразени како HCl	Од денот на издавање на дозволата	30	Двапати годишно
Прашина	Од денот на издавање на дозволата	100	Двапати годишно

-Висина на оцакот : 10.8 м над земја

Табела 6.1.2.1 : Б) Граници на емисиите во воздухот(гасни горива)			
Параметри	Ознака на точка на емисија : Парен котел 4191	Фреквенција на мониторинг	
Проток:	6000 kg/h –Топлински влез 4.2 MW		

	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) ГВЕ	
Јаглерод моноксид (CO)	Од денот на издавање на дозволата	100	Двапати годишно
Азотни оксиди (NO ₂)	Од денот на издавање на дозволата	350	Двапати годишно
Сулфурни оксиди (SO ₂)	Од денот на издавање на дозволата	според правилник	Двапати годишно
Прашина	Од денот на издавање на дозволата	5	Двапати годишно

-Висина на оџакот : 10.8 м над земја

Табела 6.1.2.2 А) : Границите на емисиите во воздухот					
Параметри	Ознака на точка на емисија : А-03.1				Фреквенција на мониторинг
Проток:	234 000 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) ГВЕ	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	50	01.01.2014	30	Континуирано
Сулфурни оксиди (како SO ₂)	01.01.2014	400	01.01.2014	400	Континуирано
Азотни оксиди (како NO _x)		800	01.04.2014	800	Континуирано

-Висина на оџакот : 60 м над земја

Табела 6.1.2.2 Б) : Границите на емисиите во воздухот при согорување на алтернативни горива Ознака на точка на емисија: А-03.1		
Параметри	Концентрација (mg/Nm ³) ГВЕ	Фреквенција на мониторинг
Проток 234 000 Nm ³ /h		
Честички	30 mg/Nm ³	Континуирано

Сулфурни оксиди (како SO ₂)	400 mg/Nm ³	Континуирано
Азотни оксиди (како NO _x)	800 mg/Nm ³	Континуирано
HCl	10 mg/Nm ³	Периодични*
HF	1 mg/Nm ³	Периодични*
TOC	400 mg/Nm ³	Периодични*
Cd + Tl	0.05 mg/Nm ³	Периодични*
Hg	0.05 mg/Nm ³	Периодични*
Sb, Pb, Cr, Co, Cu, Mn, Ni, V	0.5 mg/Nm ³	Периодични*
Диоксини и фуранни	0.1 ng/Nm ³	Периодични*

- Висина на оџакот : 60 м над земја

Периодични* мерења доколку се употребува алтернативно гориво повеќе од шест месеци компанијата се задолжува за две мерења, а за помалку од шест месеци е едно мерење.

Табела 6.1.2.3 : Граници на емисиите во воздухот

Параметри	Ознака на точка на емисија : А-04.1				Фреквенција на мониторинг
Проток:	250 850 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) ГВЕ	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	50	01.01.2014	30	Континуирано
Сулфурни оксиди (како SO ₂)	01.01.2014	400	01.01.2014	400	Континуирано
Азотни оксиди (како NO _x)		800	01.04.2014	800	Континуирано

- Висина на оџакот : 60 м над земја

Табела 6.1.2.3 Б) : Граници на емисиите во воздухот при согорување на алтернативни горива Ознака на точка на емисија: А-04.1

Параметри	Концентрација (mg/Nm ³) ГВЕ	Фреквенција на мониторинг
Проток 234 000 Nm ³ /h		
Честички	30 mg/Nm ³	Континуирано

Сулфурни оксиди (како SO ₂)	400 mg/Nm ³	Континуирано
Азотни оксиди (како NO _x)	800 mg/Nm ³	Континуирано
HCl	10 mg/Nm ³	Периодични*
HF	1 mg/Nm ³	Периодични*
TOC	400 mg/Nm ³	Периодични*
Cd + Tl	0.05 mg/Nm ³	Периодични*
Hg	0.05 mg/Nm ³	Периодични*
Sb, Pb, Cr, Co, Cu, Mn, Ni, V	0.5 mg/Nm ³	Периодични*
Диоксини и фуранни	0.1 ng/Nm ³	Периодични*

-Висина на оцакот : 60 м над земја

Периодични* мерења доколку се употребува алтернативно гориво повеќе од шест месеци компанијата се задолжува за две мерења, а за помалку од шест месеци е едно мерење.

Табела 6.1.2.4 : Граници на емисиите во воздухот

Параметри	Ознака на точка на емисија : А-03.6				Фреквенција на мониторинг
Проток:	125 000 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) ГВЕ	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	50	01.01.2014	30	Континуирано

-Висина на оцакот : 30.5 м над земја

Табела 6.1.2.5 : Граници на емисиите во воздухот

Параметри	Ознака на точка на емисија : А-04.6				Фреквенција на мониторинг
Проток:	125 000 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) ГВЕ	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	50	01.01.2014	30	Континуирано

-Висина на оцакот : 30.5 м над земја

Табела 6.1.2.6 : Граници на емисиите во воздухот

Параметри	Ознака на точка на емисија : А-05.7				Фреквенција на мониторинг
Проток:	125 000 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) ГВЕ	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	50	01.01.2014	30	Континуирано

-Висина на оцакот : 27.5 м над земја

Табела 6.1.2.7 : Граници на емисиите во воздухот

Параметри	Ознака на точка на емисија : А-05.1				Фреквенција на мониторинг
Проток:	36 580 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) ГВЕ	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	50	01.01.2014	30	Континуирано

-Висина на оџакот : 30 м над земја

Табела 6.1.2.8 : Граници на емисиите во воздухот

Параметри	Ознака на точка на емисија : А-05.2				Фреквенција на мониторинг
Проток:	36 580 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) ГВЕ	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	50	01.01.2014	30	Континуирано

-Висина на оџакот : 30 м над земја

Табела 6.1.2.9 : Граници на емисиите во воздухот

Параметри	Ознака на точка на емисија : А-05.3				Фреквенција на мониторинг
Проток:	36 580 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) ГВЕ	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	50	01.01.2014	30	Континуирано

-Висина на оџакот : 26 м над земја

Табела 6.1.2.10 : Граници на емисиите во воздухот

Параметри	Ознака на точка на емисија : А-09.01				Фреквенција на мониторинг
Проток:	68 400 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) ГВЕ	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	75	01.01.2014	50	Континуирано

-Висина на оџакот : 22 м над земја

Табела 6.1.2.11 : Граници на емисиите во воздухот

Параметри	Ознака на точка на емисија : А-09.02				Фреквенција на мониторинг
Проток:	39 600 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) ГВЕ	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	75	01.01.2014	50	Континуирано

-Висина на оџакот : 27.5 m над земја

Табела 6.1.2.12 : Граници на емисиите во воздухот

Параметри	Ознака на точка на емисија : А-09.04				Фреквенција на мониторинг
Проток:	55 670 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) ГВЕ	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	75	01.01.2014	50	Континуирано

-Висина на оџакот : 27.5 m над земја

Квалитет на амбиентен воздух

6.1.11 Исталацијата се обврзува да врши интерни индикативни гравиметриски мерења на едно мерно место со координати N : 415811 E : 212743 кое е определено согласно законските одредби во делот за квалитет за амбиентален воздух.

6.1.12 Границната вредност за PM₁₀ во амбиентален воздух е 50 µg/Nm³

6.2 ЕМИСИИ ВО ПОЧВА

6.2.1 Нема емисии во почва

6.2.2 Патната мрежа која е во рамките на инсталацијата ќе се одржува така да нема остатоци од прашина предизвикани од возилата кои влегуваат или излегуваат од инсталацијата. Таквата прашина или други исталожени материјали ќе бидат отстранети без одложување.

Резултати од анализа на примероци од почвата

Анализа на почвата, 06.06.2006

Мерно место 1 : N: 41°58'87" E: 21°027'30"

Мерно место 2 : N: 41°58'62" E: 21°027'26"

Мерно место 3 : N: 41°58'11" E: 21°027'42"

	параметар	единица	Вредности			Метода
			1	2	3	
1	pH		8,20	8,22	7,85	DIN ISO 10390
2	Hg	mg/kg	0,19	0,18	0,31	DIN EN 1483
3	As	mg/kg	23	21	20	DIN EN ISO 11885
4	Cu	mg/kg	24	20	31	DIN EN ISO 11885
5	Zn	mg/kg	88	72	259	DIN EN ISO 11885
6	Pb	mg/kg	37	31	127	DIN EN ISO 11885
7	Cd	mg/kg	< 0,5	< 0,5	1,2	DIN EN ISO 11885
ТОЧКИ НА ЗЕМАЊЕ ПРИМЕРОЦИ ОД ПОЧВА						
8	Cr	mg/kg	36	38	38	DIN EN ISO 11885
9	Ni	mg/kg	72	76	69	DIN EN ISO 11885
10	Ti	mg/kg	252	230	329	DIN EN ISO 11885 ³

6.3 Емисии во вода (различни од емисиите во канализација)

6.31 Емисии во вода од точка(и) на емисија наведени во Табела 6.3.1 ќе потекнуваат само од извор(ите) наведени во таа Табела.

Табела 6.3.1 : Точки на емисија во вода

Ознака на точка на емисија.	Извор	Количество
Усјански канал	Вода за ладење на постројките, комунална и атмосверска	56.3 m ³ /h

- 6.3.2 Границите за емисиите во вода за параметарот(рите) и точката(ите) на емисија поставени во Табела 6.3.2, нема да бидат пречекорени во соодветниот временски период.
- 6.3.3 Временските периоди од 6.3.2 соодветствуваат на оние од прифатениот оперативен план од поглавјето 9 од оваа дозвола.
- 6.3.4 Операторот ќе изведува мониторинг на параметрите наведени во Табела 6.3.2, на точките на емисија и со фреквенции наведени во таа Табела.

Табела 6.3.2 : Граници на емисија во вода

Ознака на точка на емисија : Усјански канал

Параметар	ГВЕ (mg/l)	Метод на анализа / техника	Фреквенција на мониторинг
Суспендирани честички	35	МКС ISO 11923	Два пати годишно
ХПК (KMnO ₄) mg/l O ₂	125	МКС ISO 6060 МКС ISO 15705	Два пати годишно
БПК ₅ ml/l O ₂	25	МКС EN 1899-1	Два пати годишно
pH	6,5 - 9,0	МКС ISO 10523	Два пати годишно
Минерални масла	10	МКС EN ISO 9377-2	Два пати годишно

- 6.3.5 Емисиите во вода на другите параметри кои не се наведени во Табела 6.3.2 не смее да бидат поголеми од оние кои веќе ги има во водата на реципиентот.
- 6.3.6 Операторот ќе зема примероци и ќе врши мониторинг на местото на крајниот испуст од инсталацијата со фреквенција 2 пати годишно.
- 6.3.7 Инфраструктура која ќе овозможи сепарационо собирање и ослободување на комуналната и атмосверската вода е точка предвидена со оперативен план.

6.4 Емисии во канализација

Нема емисии во канализација

- 6.4.1 Емисиите во канализација од точката(ите) на емисија наведени во Табела 6.4.1 ќе потекнуваат сам од изворот(ите) наведени во таа Табела.

Табела 6.4.1 Точка на емисија во канализација		
Ознака на точката на емисија	Извор	Канализација

- 6.4.2 Границите на емисиите во канализација за параметарот(ите) и точките на емисија поставени во Табела 6.4.2 нема да бидат пречекорени во соодветниот временски период.
- 6.4.3 Временските периоди од 6.4.2 соодветствуваат на оние од прифатениот оперативен план од поглавјето 9 од оваа дозвола.
- 6.4.4 Ќе се изготви студија за поделба на атмосферската од фекалната вода која ќе се влева во канализациона мрежа. Ова е активност која е предвидена со оперативен план и за нејзина реализација треба да го извести Надлежниот орган.

Табела 6.4.2 Граници на емисии во канализација					
Параметар	Точка на емисија 1		Точка на емисија 2		Фреквенција на мониторинг
	До (датум)	Од (датум)	До (датум)	Од (датум)	

Операторот ќе врши мониторинг на параметрите неведени во табела 6.4.3 а и 6.4.3б, на точките на емисија и не поретко од наведеното во таа Табела.

Табела 6.4.3а Барања за мониторинг на канализација (се до и вклучувајќи _____)		
Параметар	Точка на емисија	Точка на емисија
	{Наведи ја фреквенцијата и начинот}	-
	{Наведи ја фреквенцијата и начинот}	-
	{Наведи ја фреквенцијата и начинот}	-
		-
		-
		-
		-
		-
		-
		-
		-
		-

Табела 6.4.3б Мониторинг на канализација (од _____)		
Параметар	Точка на емисија	Точка на емисија
		-
		-
		-
		-
		-
		-
		-
		-
		-
		-
		-

- 6.4.5 Не смее да има емисии во вода од страна на инсталацијата за која се издава дозволата, на било која супстанција препишана за вода за која нема дадено граници во Табела 6.4.2, освен за концентрации кои не се поголеми од оние кои веќе ги има во водата.
- 6.4.6 Нема да има испуштања на било какви супстанции кои може да предизвикаат штета на канализацијата или да имаат влијание на нејзиното одржување.

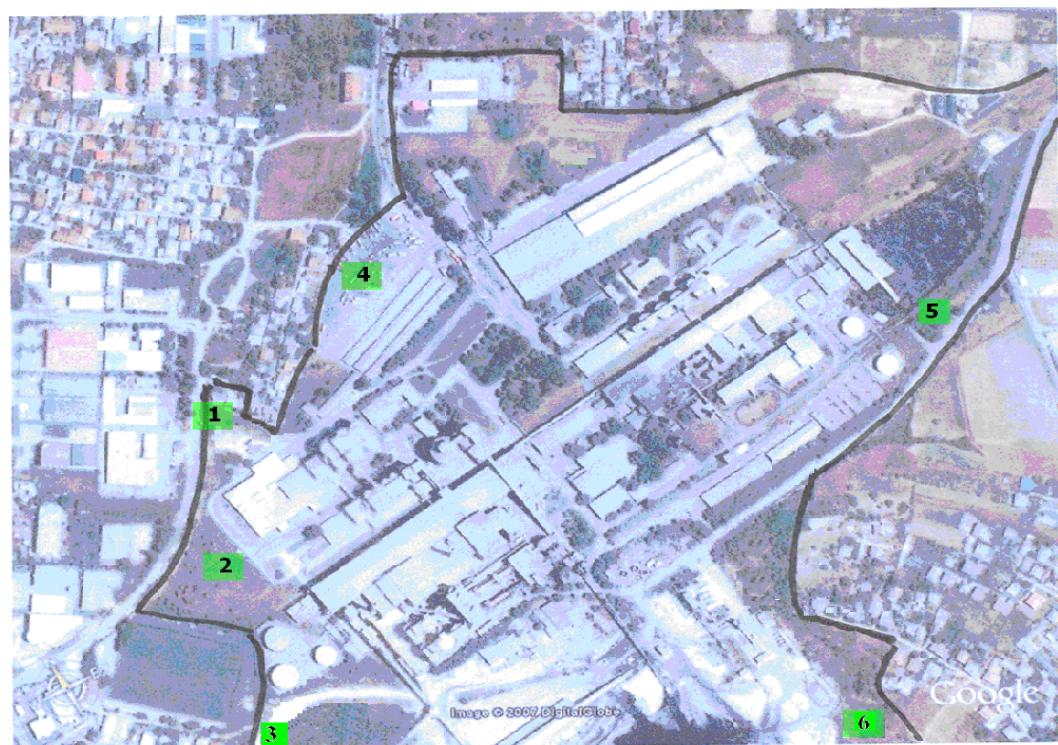
6.5 Емисии на топлина

- 6.5.1 Од инсталацијата за која се издава оваа Дозвола нема да има емисии на топлина кои значително ќе влијаат врз животната средина.

6.6 Емисии на бучава и вибрации

- 6.6.1 Емисите на бучава од локацијата треба да се во согласност со стандардите пропишани со националното законодавство (Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните).
- 6.6.2 Операторот ќе врши преглед на бучавата на локацијата на годишно ниво. Програмата за преглед на бучавата треба да се превземе во согласност со најдобрата пракса на ЕУ.
- 6.6.3 Бучавата од инсталацијата не треба да доведува до зголемување на нивото на звучниот притисок (Leg ,T) мерено на локации кои се осетливи на бучава во инсталацијата, кои ги надминуваат граничните вредности/и дадени во Одлуката за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава (СЛ.Весник 64 од 1993)

ЛОКАЦИЈА НА ТОЧКИТЕ НА МЕРЕЊЕ БУЧАВА

Табела 6.6.1 Граници на емисија на бучава

Извор	Емисиона точка Реф. Бр	МДВ	Период на емисија
Производни погони	T1 - N 4158 11 E 21 27 14	ИНТЕНЗИТЕТ 60 dBA	12/12
	T2 - N 41 58 07 E 21 27 13		
	T4 - N 41 58 13 E 21 27 30		
	T5 - N 41 58 04 E 21 27 42		
Рудник	T3 - N 4158 07 E 21 27 13	ИНТЕНЗИТЕТ 70 dBA	12/12
	T6 - N 4158 13 E 21 27 22		

7 Пренос до пречистителна станица за отпадни води

7.1

Инсталацијата не пренесува отпадни води до пречистителна станица

8 Услови надвор од локацијата

- 8.1. Во случај на нарушување на амбиенталниот воздух во околнината како последица на отстапување од вообичаените атмосферски движења, операторот е должен да постапи по издадените мерки од страна на надлежните органи кои се однесуваат за целата околина и да превземе содветни активности во процесот на производство.
- 8.2. Операторот се задолжува во духот на добар стопанственик да има непосредни контакти со местното население, а активностите кои се превземаат за задоволување и одржување на прифатливи услови на живеење преку регулатор да ги презентира на јавноста.

9 Оперативен план

9.1 Операторот ќе ги спроведе договорените мерки наведени во Табела 9.1.1, заклучно со датумот наведен во таа табела и ќе испрати писмено известување до Надлежниот орган за датумот кога било комплетирана секоја мерка, во рок од 14 дена од завршувањето на секоја од тие мерки.

Реализирани активности во периодот јуни 2007 - декември 2010

Активност бр.2 Надградба на системите за отпрашување во секциите за пакување и отпрема бр.1.2 и 3

- Во погон за пакување бр.2 стариот филтер е заменет со пневматски филтер SCHEUCH , тип sfdw 05/15-c-04 со капацитет $V=35\ 000\ m^3/h$
- Во погон за пакување бр.3 стариот филтер е заменет со пневматски филтер SCHEUCH , тип sfdw 05/12-c-04 со капацитет $V=38\ 000\ m^3/h$
- Во погонот за пакување бр.1 се заменети цевководите и е оптимизирано отпрашувањето

Вредности на емисиите по реализација на активноста

- Согласно документацијата на производителот, новите филтри се со проектирана ефикасност за емисии на прашина под $20\ mg/Nm^3$

Активност бр.3 Модернизација и реконструкција на системите за отпрашување во силос за хомогенизација на Печка бр.3 и бр.4

- Печка 3 : Пневматски вреќаст филтер REDECAM, тип SP10x11/3 со капацитет од $24.000\ m^3/h$
- Печка 4 : Пневматски вреќаст филтер SCHEUCH, тип sfdb 05/12-b-04 со капацитет од $26.000\ m^3/h$

Вредности на емисиите по реализација на активноста

- Согласно документацијата на производителот, новите филтри се со проектирана ефикасност

Печка 3: $< 20\ mg/Nm^3$ емисија на цврсти честички

Печка 4: $< 20\ mg/Nm^3$ емисија на цврсти честички

Активност бр.4 Модернизација и реконструкција на системите за отпрашување во силос за хомогенизација на Печка бр.3 и бр.4

- Постоечкиот механички вреќаст филтер е заменет со нов пневматски вреќаст филтер со капацитет $28.000 \text{ Nm}^3/\text{h}$ и е наменет за опрашување на следната опрема: заеднички елеватор; два воздушни транспортери за транспорт на цемент; тракаст транспортер; доделувачи; и останата опрема која во иднина би можела да се приклучи.

Вредности на емисиите по реализација на активноста

- Согласно документацијата на производителот, новите филтри се со проектирана ефикасност за емисии на прашина под 20 mg/Nm^3 емисија на цврста честичка

Активност бр.5 Модернизација и реконструкција на секцијата за пакувањето бр.1

- Комплетно реновирање и надградба на погонот за пакување и инсталирање на друга машина за пакување како и модифициран и подобрен систем за опрашување

Вредности на емисиите по реализација на активноста- не е применливо за оваа активност

Активност бр.6 Гас анализатори за Допол (кула за предгревање) на Печка бр.4

- Нови гас анализатори за следење на O_2 , NO_x и CO кои работат според ин-ситу метода.

Вредности на емисиите по реализација на активноста- не е применливо за оваа активност

Активност бр.7 Вакуум Цистерна

- Вакуум Цистерната претставува нова и модерна машина која претставува значителна помош при чистењето на производните погони и овозможува чиста средина, а воедно и чиста работна средина за опремата во фабриката.

Вредности на емисиите по реализација на активноста- не е применливо за оваа активност

Активност бр.9 Отпрашување на силоси за петрол - кокс

- инсталирани нови бункерски вреќасти филтри (два) за силосите за петрол кокс ($2000 \text{ m}^3/\text{h}$) како и платформи.

Вредности на емисиите по реализација на активноста

- Согласно документацијата на производителот, новите филтри се со проектирана ефикасност за емисии на прашина под 20 mg/Nm^3 емисија на цврста честичка

**Реализирани активности од Оперативниот План во
периодот јануари 2011 - декември 2012**

Активност бр. 1 Подобрување на системот за технолошка вода

- Инсталирана нова филтерска станица за целиот систем за рециркулација на технолошка вода,
- Инсталиран дополнителен цевовод за технолошка вода
- Поставени инструменти за мерење на потрошувачката на вода и евентуалните загуби

Вредности на емисиите по реализација на активноста:

- Прочистувачки ефект на филтерот 100% за честички поголеми од 50 µm

Активност бр. 8 Систем за автоматско откривање и гасење пожари

- Имплементиран проект кој се однесува на подобрување на постоечката инсталација за противпожарна заштита
- Инсталирани нови системи за автоматско откривање и гасење пожари.

Вредности на емисиите по реализација на активноста - не е применливо за оваа активност. Обезбедена е сигурна работа и намален е ризикот од пожари до минимум

Активност бр. 10 Подобрување на системите за опрашување

- Подобрување на системите за опрашување во фабриката, преку инсталирање на нов тип на кафези и вреќи за филтри на Печка бр.3 и Печка бр.4

Вредност на емисиите по реализација на активноста:
 $< 30 \text{ mg/Nm}^3$ на двете печки

Активност бр. 11 Воведување на алтернативни горива

- Изработена Физибилити студија за употреба на алтернативни горива од MVW Германија
- Изработена ОВЖС Студија од овластен експерт од страна на МЖСПП, одржана јавна расправа и добиено позитивно мислење од страна на МЖСПП (бр. 11-1782/5 од 13.06.2012 год.)
- Инвестиции и техничко-технолошки решенија во инсталацијата за употреба на алтернативни горива

Вредности на емисиите по реализација на активноста - не е применливо за оваа активност. Целта е намалување на емисиите на CO₂ на глобално ниво, а и подобрување на управувањето со поедини фракции на отпад на национално ниво.

Активност бр. 12 Одделување на атмосферската и канализационата вода

- Подобрен е системот за одведување на отпадни води и одделени се канализационата и атмосферска отпадна вода.
- Обновени се цевководите за санитарни отпадни води кои се приклучени на градската канализациона мрежа и формирана е независна мрежа за одведување на атмосферските води.

Вредности на емисиите по реализација на активноста - не е применливо за оваа активност. Активноста има позитивно влијание преку намалување на количината на вода кој се испушта во Усјански Канал.

Табела 9.1.1 : Оперативен план

Ознака	Мерка	Датум на завршување
Активност бр. 13	<p>Станица за прочистување на атмосферската вода</p> <p>Атмосферската вода и водата од миење на улиците се собира во отворени канали во фабриката и се испушта во Усјански канал. Овие води со себе носат цврсти честички и маснотии во помали количини, па неопходно е водите по одделувањето од канализационата вода да се третираат пред испуштање во реципиентот.</p> <p>Со оваа активност ќе се изработи целосна техничка документација за изградба на прочистителна станица за атмосферски и површински води во Цементарница Усје А.Д Скопје</p> <ul style="list-style-type: none">а) Студија со кој се предлага технологијата за пречистување на атм. Води и водите за миење на улицитеб) Идеен проект за прочистителна станица за атм. и површински водиц) Студија за оцена на влијание врз животната средина од изградба на прочистителна станицад) Реализација на прочистителна станица <p>Предвидена дата на почеток на реализацијата: септ.2010год</p> <p>Вредност на инвестицијата: 365 000 Евра</p>	Крај на 2013
Активност бр. 14	<p>Изведба на систем за намалување на емисиите на NOx од печките</p> <p>Емисиите на NOx во цементната индустрија настануваат како резултат на процесот на согорување во почките за производство на клинкер (полупроизвод за добивање на цемент). Со постоецата технологија и инсталираната опрема во Цементарница Усје не е возможно веднаш да се постигнат емисии на NOx под 800 mg/Nm³ колку што изнесуваат ГВЕ.</p> <p>Поради тоа неопходни се инвестиции во опрема и модифицирање на технологијата за да се постигнат зададените цели. Денес најпопуларен метод за контролирање на емисиите на Nox е постапката на селективна некаталитичка редукција или (SNCR - selective non catalytic reduction). Оваа технологија се базира на употреба на реагенси на база на NH₃.</p> <p>Предвидени Активности / фази на имплементација:</p> <ul style="list-style-type: none">а) Детална анализа на моменталната состојба и избор на најпогодно решение за намалување на емисиите на Noxб) Изработка на техничко - технолошко решение и проектна документацијац) Набавка на опрема и реагенси	Април 2014

	<p>д) Инсталирање на систем за припрема, мешање и дозирање на реагенсите и простор за нивно чување</p> <p>Пробна работа на системот</p> <p>Вредност на емисиите до и за време на реализацијата:</p> <p>Постоечките континуирани мерења на емисии на NOx ќе продолжат до и за време на реализацијата на оваа активност. Просечните среднодневни емисии на NOx, до реализација на активноста нема да надминуваат 1300 mg/Nm³ за двете печки (Печка бр.3 и Печка бр.4).</p> <p>Предвидена дата на почеток на реализацијата: март 2013 год.</p> <p>Вредност на инвестицијата: 1.000 000 Евра</p>	
--	--	--

10 Договор за промени во пишана форма

- 10.1 Кога својството “или како што е друго договорено на писмено” се користи во услов од дозволата, операторот ќе бара таков договор на следниот начин:
- 10.1.1 Операторот ќе ѝ даде на Надлежниот орган писмено известување за деталите на предложената промена, означувајќи го релевантниот(те) дел(ови) од оваа дозвола: и
- 10.1.2 Ваквото известување ќе вклучува проценка на можните влијанија на предложената промена (вклучувајќи создавање отпад) како ризик за животната средина од страна на инсталацијата за која се издава дозволата.
- 10.2 Секоја промена предложена според условот 10.1.1 и договорена писмено со Надлежниот орган, може да се имплементира само откако операторот му даде на Надлежниот орган претходно писмено известување за датата на имплементација на промената. Почнувајќи од тој датум, операторот ќе ја управува инсталацијата согласно таа промена и за секој релевантен документ што се однесува на тоа, дозволата ќе мора да се дополнува.
- 10.3 Сите позначајни промени во инсталацијата или работи поврзани со неа, а кои се од типот:
- а) Материјална промена или зголемување на :
- природата или количината на било која емисија;
- системите за намалување / третман или преработка;
- опсегот на процесите што се изведуваат;
- горивата,сировините, меѓупродуктите, продуктите или создадениот отпад, или
- б) Било какви промени на :
- инфраструктурата на управување со локацијата или контрола со несакано еколошко влијание;
- набавувачите
- кои би имале влијание врз животната средина;
- ќе се изведат или ќе се започнат со претходно известување за тоа, и со договор со Надлежен орган.

Додаток 1

Писмена потврда за известувања

Овој Додаток ги прикажува информациите што операторот треба да ги достави до Надлежниот орган за да го задоволи условот 5.1.2 од оваа дозвола.

Мерните единици користени во податоците прикажани во делот А и Б треба да бидат соодветни на условите на емисијата. Онаму каде што е можно, да се направи споредба на реалната емисија и дозволените граници на емисија.

Ако некоја информација се смета за деловно доверлива, треба да биде одделена од оние што не се доверливи, поднесена на одделен лист заедно со барање за комерцијална доверливост во согласнот со Законот за животна средина.

Потврдата треба да содржи

Дел А

- Име на операторот.
- Број на дозвола.
- Локација на инсталацијата.
- Датум на доставување на податоци.
- Време, датум и локација на емисијата.
- Карактеристики и детали на емигрантата(ите) супстанција(и), треба да вклучува :
 - Најдобра проценка на количината или интензитетот на емисија, и времето кога се случила емисијата.
 - Медиум на животната средина на кој што се однесува емисијата.
 - Превземени или планирани мерки за спирање на емисијата.

Дел Б

- Други попрецизни податоци за предметот известен во Делот А
- Превземени или планирани мерки за спречување за повторно појавување на истиот проблем.
- Превземени или планирани мерки за исправување, лимитирање или спречување на загадувањето или штетата на животната средина што може да се случи како резултат на емисијата.
- Датуми на сите известувања од Делот А за време на претходните 24 месеци.
- Име Пошта.....
- Потпис Датум
- Изјава дека потпишаниот е овластен да потпишува во име на операторот.

Додаток 2

Извештаи за податоците од мониторингот

Параметрите за кои извештаите ќе бидат направени, согласно условите 4.1.2 од оваа дозвола, се наведени подолу.

Извештај	Фреквенција на извештајот <small>Белешка1</small>	Датум на поднесување на извештајот
Годишен Извештај за Животна Средина (AEP)	Годишно	до 31-ви март секоја година
Евиденција на инциденти	Како што се случуваат	Во рок од 5(пет) дена од инцидентот.
Мониторинг на квалитетот на отпадната вода	Двапати годишно	10(Десет) дена од истекот на шесте месеци за кои е поднесен извештај
Мониторинг на квалитетот на подземната вода	Двапати годишно	10(Десет) дена од истекот на шесте месеци за кои е поднесен извештај
Мониторинг на воздухот	Месечно - за континуирано следење на емисии од процес На 6 месеци за мерење на квалитет на амбиентен воздух	10(Десет) дена од истекот на месецот за кое е поднесен извештај 10(Десет) дена од истекот на шесте месеци за кои е поднесен извештај
Распоред на цели и задачи	На секои 5(пет) години, со годишно ревидирање	3(три) месеци претходно, пред започнувањето на развојот
Ревизија на употребата на вода	Годишно	до 31-ви март секоја година
Ревизија за енергетската ефикасност	Годишно	до 31-ви март секоја година
Преглед на бучавата	Годишно	до 31-ви март секоја година
Мониторинг на прашина од рудник за лапорец	Годишно	до 31-ви март секоја година
Потрошувачка на алтернативни горива	Годишно	до 31-ви март секоја година

Додаток 3

ПРЕГЛЕД НА ПЛАНИРАНИ АЛТЕРНАТИВНИ ГОРИВА ВО ЦЕМЕНТАРНИЦА УСЈЕ А.Д. СКОПЈЕ И ОБЕМ НА ИСКОРИСТУВАЊЕ НА ГОДИШНО НИВО

Тип на алтернативно гориво	Вкупна годишна количина до 35000 т/год.
Биомаса 02 01 Отпад од земјоделство, хортикултура, аквакултура, шумарство, лов и риболов 02 01 01 мил од миење и чистење 02 01 03 отпад од растително ткиво; 02 01 07 отпад од експлоатација на шумите; 02 01 99 друг отпад;	
02 03 Отпад од подготовкa и преработка на овошје, зленчук, житни култури, масла за јадење, какао, кафе, чај и тутун; производство на конзерви; производство на квасец и екстракт од квасец, подготовкa и ферментација на меласа 02 03 01 мил од миење, чистење, центрифугирање и сепарирање; 02 03 04 материјали несоодветни за центрифугирање и сепарирање; 02 04 99 друг отпад;	
03 01 Отпад од преработка на дрво и производство на панели и мебел 03 01 01 отпадна кора и плута; 03 01 05 стужанки, сеченки, деланки, дрво, делови од даски и фурнир неспомнати во 03 01 04; 03 01 99 друг отпад;	
03 03 Отпад од производство и преработка на пулпа, хартија и картон 03 03 01 отпадна кора од дрво и дрво; 03 03 99 друг отпад;	
Дрво	до 30000 т/год.
15 01 Пакување (вклучувајќи го пакувањето издвоено од комуналниот отпад) 15 01 03 пакување од дрво;	
17 02 Дрво, стакло и пластика 17 02 01 дрво; 19 12 Отпад од механичка обработка на отпад (на пример сортирање,дробење, компактирање, пелетизирање неспецифициран на друг начин 19 12 07 дрво неспомнато во 19 12 06;	
20 01 Оддвоено собрани фракции (освен 15 01) 20 01 38 дрво неспомнато во 20 01 37,	
Текстил	до 35000 т/год.
04 02 Отпад од текстилна индустрија 04 02 09 отпад од композитни материјали (импрегниран текстил, еластомер, пластомер; 04 02 21 отпад од не-преработени текстилни влакна; 04 02 22 отпад од преработени отпадни текстилни влакна;	
15 01 Пакување (вклучувајќи го пакувањето издвоено од комуналниот отпад) 15 01 09 пакување од текстил;	
19 12 Отпад од механичка обработка на отпад (на пример сортирање,дробење, компактирање, пелетизирање неспецифициран на друг начин 19 12 08 текстил;	
20 01 Оддвоено собрани фракции (освен 15 01) 20 01 10 облека; 20 01 11 текстил	
RDF	до 35000 т/год.
16 01 Искористени возила од различни видови транспорт (вклучувајќи подвижна механизација), отпад од разглобување искористени возила и одржување на возила освен 12, 14, 16, и 16 08 - 16 01 99 Друг отпад	

- 16 01 22 компоненти не-специфицирани поинаку	
19 12 Отпад од механичка обработка на отпад (на пример сортирање,дробење, компактирање, пелетизирање неспецифициран на друг начин	
19 12 10 запалив отпад;	
- 19 12 12 друг отпад (вклучувајќи и смеси на материјали) од механичка обработка на отпад, неспонат во 19 12 11 *	
Пластика	до 35000 т/год.
02 01 Отпад од земјоделство, хортикултура, аквакултура, шумарство, лов и риболов	
02 01 04 отпад од пластика (освен пакување);	
07 02 Отпад од ПФПТУ производство, формулирање, пакување, транспортирање и употреба на пластика, синтетска гума и хемиски влакна	
07 02 13 отпад од пластика;	
12 01 отпад од обликување и физичка преработка на поврчините на метали и пластики	
12 01 05 честички и отсечоци од пластика;	
15 01 Пакување (вклучувајќи го пакувањето издвоено од комуналниот отпад)	
15 01 02 пакување од пластика;	
16 01 Искористени возила од различни видови транспорт (вклучувајќи подвижна механизација), отпад од разглобување искористени возила и одржување на возила освен 12, 14, 16, и 16 08	
16 01 19 пластика;	
17 02 Дрво стакло и пластика	
17 02 03 пластика;	
19 12 Отпад од механичка обработка на отпад (на пример сортирање,дробење, компактирање, пелетизирање неспецифициран на друг начин	
19 12 04 пластика и гума;	
20 01 Оддвоено собрани фракции (освен 15 01)	
20 01 39 пластика,	
Хартија	до 30000 т/год.
03 03 Отпад од производство и преработка на пулпа, хартија и картон	
03 03 07 механички сепарирани остатоци од приготвување на пулпа од отпадна хартија и картон;	
03 03 08 отпад од сортирање на хартија и картон наменети за рециклирање;	
15 01 Пакување (вклучувајќи го пакувањето издвоено од комуналниот отпад)	
15 01 01 пакување од хартија и картон;	
19 12 Отпад од механичка обработка на отпад (на пример сортирање,дробење, компактирање, пелетизирање неспецифициран на друг начин	
19 12 01 хартија и картон;	
20 01 Оддвоено собрани фракции (освен 15 01)	
20 01 01 хартија и картон,	
Пакување	до 35000 т/год.
15 01 Пакување (вклучувајќи го пакувањето издвоено од комуналниот отпад)	
15 01 05 пакување од композитни материјали;	
15 01 06 мешано пакување	
15 02 апсорбенси, филтерски материјали, платн за бришење и заштитна облека	
15 02 03 абсорбрнси, филтерски материјали, платна за бришење и заштитна облека поинакви од оние во 15.02.02 *;	